

ORKLAND
KOMMUNE

Årsmelding 2021

Innhold

Innledning	3
Det kommunale plansystemet, våre verdier og visjon	6
Medarbeidere, organisasjon og samfunn	11
Økonomi	26
Rammeområde fellesinntekter	29
Rammeområde kommunedirektøren	31
Rammeområde barnehage	35
Rammeområde grunnskole og SFO.....	39
Rammeområde tverrfaglige tjenester.....	43
Rammeområde mestring	47
Rammeområde hjemmebasert omsorg.....	51
Rammeområde institusjonstjeneste	53
Rammeområde plan	56
Rammeområde tekniske tjenester.....	60
Rammeområde kultur og idrett	64
Finansforvaltning	68

Innledning

- *Solid styring er forutsetningen for bedre tjenester, satsinger og fremtidige investeringer.*

Fortsatt ikke et normalt år for drift

Vi er nå i 2022 inne i tredje driftsår for Orkland kommune. Pandemien har preget både 2020 og 2021, og Orkland har fortsatt ikke hatt et normalt driftsår. Det er imponerende å se at kommuneorganisasjon, til tross for langvarige og krevende rammebetingelser knyttet til kommunesammenslåing og pandemi, likevel har levert gode tjenester og tverrfaglige fellessatsinger. Vi har i all hovedsak levert i henhold til våre ambisiøse målsetninger. Ikke minst er det gledelig å se at Orkland som samfunn er i medvind, med et næringsliv i sterk utvikling. Vi ser også at vi begynner å se en spire av felles identitet som orklendinger.

Lista er lagt høyt for Orkland og hva vi ønsker å oppnå. Dette gjenspeiles i en ambisiøs samfunnsdel av kommuneplanen og planstrategi. Det har også i 2021 vært lagt ned et stort arbeid med å utarbeide temaplaner, som skal være vegkartene for hvordan vi skal lykkes med å nå våre mål. Vi har fortsatt mange pågående byggeprosjekt som vil bidra til enda bedre tjenester. Det er jobbet mye med styringssystemet og sammenhengen mellom de ulike styringsdokumentene, slik at det er en rød tråd i hvordan vi arbeider. Det er inspirerende å se at vi allerede nå leverer på de strategiske føringene i samfunnsdelen og vedtatte temaplaner. Dette blir ikke av seg selv. Det er en betydelig jobb som er lagt ned av ledere og ansatte. I tillegg har vi politikere som er lojale til målsetningene og styrende prinsipper.

«The Orkland Way» for hvordan vi driver en kommune må vi ta vare på. Fortsatt god styring vil være forutsetningen for at vi kan levere enda bedre tjenester, starte ytterligere satsinger og ha et økonomisk fundament som tillater nye investeringer.

Solid styring – mer enn et slagord

Solid styring ble etablert som et prinsipp tidlig i prosjektperioden for kommunesammenslåingen. Orkland hadde sterkt fokus på god økonomistyring gjennom forberedelsene til sammenslåingen. Dette har vi bygget videre på de to første driftsårene. Det har gjort at vi i stor grad har vært i forkant av utfordringene. Vi har skilt oss fra mange av de andre sammenslåingskommunene, som har opplevd manglende oversikt og underskudd i de første driftsårene. Det sterke fokuset på styring gir resultater – det viser denne årsmeldingen. God styring er premisset for gode tjenester og ønsket samfunnsutvikling.

Alt henger sammen med alt. Å ha målsetting om å være den beste næringskommunen i Trøndelag forplikter. Da må du ha kompetansen, kapasiteten og fleksibiliteten til å handle raskt og med kvalitet. Den sterke utviklingen til eksisterende næringsliv, og at vi tiltrekker oss stadig nye bedrifter og interessenter, viser at vi lykkes. Å være næringsvennlig har blitt kultur i Orkland – og vi ser at det gir resultater. Det har i løpet av de siste årene blitt etablert nærmere 500 nye arbeidsplasser i Orkland.

Resultatet gjør oss mer robust

Regnskapet for 2021 viser et netto driftsresultat på 93,6 millioner kroner. Det er et godt resultat. Netto driftsresultatet avgjør hvor mye vi kan sette av til fremtidige utgifter og investeringer etter at de faktiske utgiftene til drift, renter og avdrag er betalt. Det handler om hvor robuste vi er for framtida, slik at vi kan gjøre nødvendige tilpassinger av tjenestene i vårt eget tempo, at vi kan takle endringer i rammebetingelsene og har egenkapital for investeringer.

For en kommune er det viktigste at vi leverer gode tjenester og bidrar til ønsket samfunnsutvikling for Orkland og orklendingene. Gjennom denne årsmeldingen viser vi at vi evner både å levere gode tjenester, at vi bidrar til ønsket samfunnsutvikling og at vi har en god økonomi.

I tillegg til de økonomiske tallene har vi derfor lagt inn en del eksempler i egne faner (se etter lyspærene) gjennom dokumentet på hva vi har fått til i 2021. Og det er mye!

Om vi ser på vedtatt handlingsplan 2021-2024 med budsjett for 2021, hadde Orkland kommune budsjettet med et netto driftsresultat på 10,3 millioner kroner for 2021, basert på handlingsreglene. Netto driftsresultat i regnskapet utgjør 5 prosent av kommunens driftsinntekter. Målet i økonomireglementet er 1,75 prosent.

Om vi bruker en privatperson som eksempel for å synliggjøre hva dette betyr, tilsvarer det at en person med en inntekt på 500 000 kroner kan sette av 25 000 kroner til fremtidige uforutsette utgifter og sparing. For en privatperson tillater dette ikke store utskielser, men er nødvendig for å ha en buffer for uforutsette utgifter og nødvendig sparing til fremtidige investeringer.

Høy investeringstakt

Inn i Orkland «arvet» kommunen en rekke investeringsprosjekt som var vedtatt av de tidligere kommunene: Nytt Folkehelsesenter med Orklandbadet, nytt helsetun i Meldal, Hamnahaugen helse- og omsorgssenter, ny brannstasjon på Orkanger, Mølnbukt barnehage, nye Lensvik skole og nye omsorgsboliger ved Snillfjord omsorgssenter. Det er viktig å huske at mange av disse investeringene ikke hadde vært mulig å gjennomføre uten kommunesammenslåingen, da de tidligere kommunene ikke ville klart å bære gjeldsbelastningen hvor for seg. Vi får rett og slett til mer sammen.

Målet er at samlet lånegjeld ikke skal utgjøre mer enn 100 prosent av brutto driftsinntekter. Per i dag ligger Orkland kommune på hele 138 prosent. Vi må ta på alvor at vi har en høy gjeldsbelastning. Det begrenser handlingsrommet for framtida. Solid styring blir derfor ekstremt viktig, både for å bære gjeldsbelastningen, men ikke minst for å skape rom for nye nødvendige investeringer.

Gjeldsbelastningen fikk redusert virkning i 2021, siden rentenivået fortsatt er lavt, og lavere enn vi hadde forutsatt i handlingsplan 2021-2024 med budsjett for 2021. Dette må vi forberede oss på vil endre seg. Det er varslet at renta over tid vil stige – det har konsekvenser. Vi lever samtidig i en uoversiktlig tid, hvor den internasjonale utviklingen har stor påvirkning. Dette har vi sett både gjennom pandemien og situasjonen i Ukraina. Verden har blitt mer uforutsigbar enn hva situasjonen var da vi gikk inn i Orkland i 2020. Det må vi ta høyde for.

Høyere skatteinngang enn forutsatt og lavere rente

I tillegg til sparte renteutgifter har høyere skatteinngang enn forutsatt medvirket til resultatet. Ikke minst har vi god drift og en styringsmodell som begynner å sette seg. Lojale ledere og ansatte drifter tjenestene etter de rammene som ble gitt. Det som før var målsettinger og prinsipper er i ferd med å bli kultur – «sånn gjør vi det hos oss». En medvirkende faktor til resultatet er at pandemien har ført til at noen tjenester har hatt lavere aktivitet enn forutsatt, som gjør at vi har brukt mindre midler enn budsjettet. Til slutt har ekstra koronautgifter dekket noen av de ordinære stillingene våre.

Vi ser altså at det er en rød tråd i forklaringen til resultatet. Det er i hovedsak faktorer som vi ikke kan regne med eller forskuttere for fremtiden: Pandemien er i en avsluttende fase, vi kan ikke forvente en lignende renteutvikling eller skatteinntekter utover prognosene.

Det handler om å holde hodet kaldt og hjertet varmt når vi planlegger for framtida.

Fortsatt de samme utfordringene

Det viktigste er at året 2021 ikke har gitt oss nye utfordringer og at vi fortsatt sitter med styringen og handlingsrommet for selv å kunne tilpasse og utvikle fremtidige tjenester, satsinger og investeringer. Vi ser at situasjonen er en helt annen i mange andre kommuner. Dette resultatet endrer imidlertid ikke det uomtvistelige faktumet om at vi ikke har et bærekraftig tjeneste- og driftsnivå. Vi står ovenfor de samme utfordringene knyttet til å tilpasse tjenestene til demografi og utfordringer med befolkningsnedgang i distriktene. Fordelen med et positivt driftsresultat er at det bidrar til å gi oss tid til å gjøre nødvendige tilpassinger på en kontrollert og skikkelig måte, som ivaretar alle som blir berørt. I framtida må vi forberede oss på å få til mer med mindre ressurser.

Vi får til mer sammen

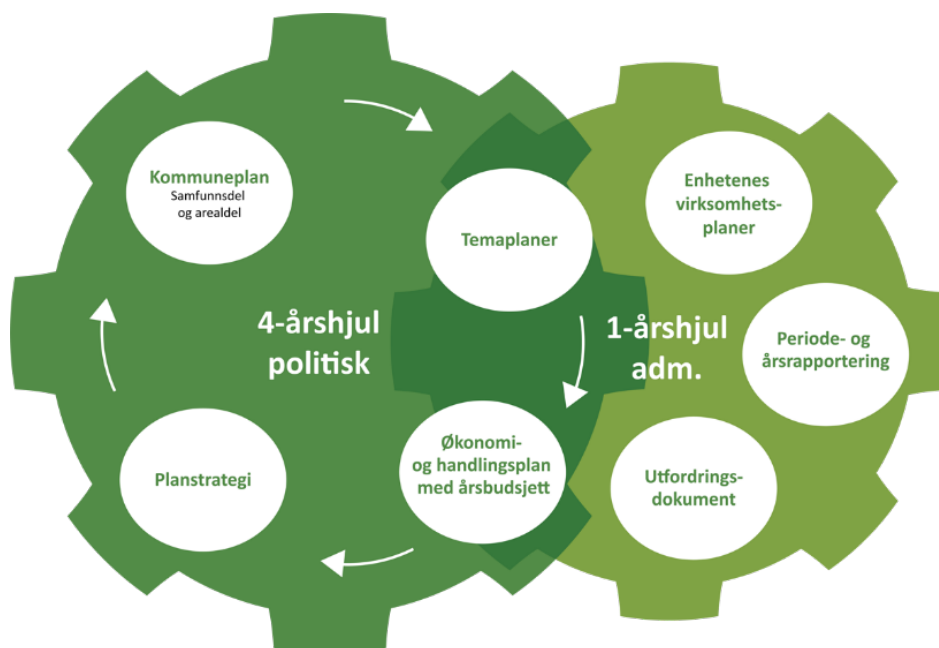
Det er gledelig at vi ser positiv befolkningsutvikling i 2021, men det er viktig å huske at dette var et år med flere ekstraordinære næringsetableringer og høy aktivitet. I tillegg har vi utfordringen med at befolkningsveksten er sentralisert, og at mange tettsteder i Orkland fortsatt opplever stagnasjon og befolkningsnedgang.

Befolkningsnedgangen i enkelte tettsteder er spesielt utfordrende knyttet til tjenestene og tjenestestrukturen. Det er en problemstilling vi må ta på alvor. De utfordringene som var i de tidligere kommunene knyttet til befolkningsutvikling, demografi og tjenestestruktur bærer vi med oss videre i Orkland kommune. Men gjennom de to første driftsårene har vi bevist at sammen er vi sterkere og at vi får vi til mer, enn hva vi gjorde hver for oss. Vi etterlever vår visjon om at det Orkland vi drømmer om for våre barn og unge, kan vi bare bygge sammen. Et godt eksempel på det er pandemien, og vi ser nå det samme knyttet til flyktnings situasjonen i Ukraina. Orklendingene er best når det gjelder som mest.

Da er det viktig at vi ivaretar og utvikler et forsvarlig fundament som gjør at vi kan legge til rette for at vi blir enda flere orklendinger, at de som bor her trives og at Orkland fortsatt kan utvikle seg i tråd med våre vedtatte målsettinger.

SAMMEN BYGGER VI
#ORKLAND

Det kommunale plansystemet, våre verdier og visjon

Overordnede målsettinger og strategier

Kommuneplanens samfunnsdel er det strategiske styringsdokumentet som peker på hva Orkland kommune skal satse spesielt på i perioden 2020–2032. Dette betyr ikke at vi skal slutte med det som ikke nevnes i dokumentet, men vise hvor vi skal rette innsats og ressurser spesielt for å nå målene vi har satt.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 28.10.2020 i sak 77/20

www.orkland.kommune.no/samfunnsdelen

Visjon og verdier

Orkland kommunes målsettinger og strategier er koplet til FNs bærekraftsmål, vår egen visjon **Sammen bygger vi Orkland** og våre verdier **modig, klok og nær**.

Kommunens plansystem

Orkland kommunes plansystem består av følgende hovedelementer:

- Strategisk del - med samfunnsdel, planstrategi og arealdel.
- Handlingsdel - utfordringsdokument, nøkkeltalldokument, handlingsplan med budsjett, temaplaner og virksomhetsplaner.
- Rapportering og læring - innspill og overordnede veivalg til samfunnsdel og arealdel.

Hovedmål og delmål i samfunnsdelen

Hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel er tredelt, etter kommunens verdier:

Hovedmål modige Orkland

Orkland skal være **modig** og arbeide målrettet med innovasjon, næringsutvikling og digitalisering for å møte framtidens utfordringer. Samtidig skal kommunen og lokalsamfunnene motvirke konsekvensene av klimaendringer og stille seg i front for lavutslippssamfunnet.

Delmål modige Orkland

- Orkland møter framtidens utfordringer på en offensiv måte.
- Orkland skal være et smart, grønt og framtidsretta samfunn.
- Orkland skal være næringskommune nummer 1 i Trøndelag!

Hovedmål kloke Orkland

Orkland skal være **klok** og se motstridende interesser og legge til rette for samarbeid og dialog. Målet er å være et tilgjengelig, trygt, mangfoldig og aktivt samfunn.

Delmål kloke Orkland

- Orkland skal være et inkluderende samfunn for mennesker i alle livsfaser, med ulike forutsetninger og funksjonsevner, der den enkelte opplever tilhørighet, mestring, trivsel, og tar medansvar.
- Orkland kommune skal ha en bærekraftig økonomi og en effektiv tjenesteproduksjon.

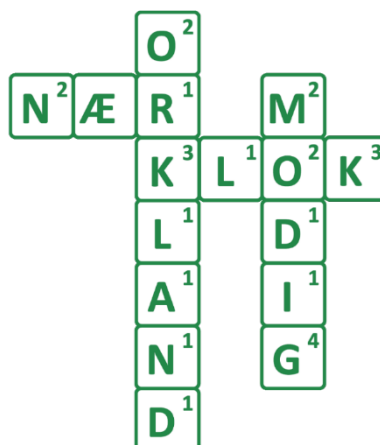
Hovedmål nære Orkland

Orkland kommune skal være **nær** og arbeide for gode menneskemøter, møte individuelle behov og ta hele Orkland i bruk.

Delmål nære Orkland

- Orkland skal ha en aktiv og bærekraftig by- og stedsutvikling.
- Orkland kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som innbyggerne har tillit til.

Planer og fremdrift

Plan/strategi	2020	2021	2022	2023	2024	Kommentarer til status
Planstrategi						Vedtatt i 2020
Kommuneplanens samfunnsdel						Vedtatt i 2020
Kommuneplanens arealdel, inkludert sentrumsplan for Orkanger						Skal sendes ut på høring til våren, og sluttbehandles i kommunestyret i november 2022
Overordnet ROS						Vedtatt juni 2021
Beredskapsplan						Ble vedtatt i 2020
Veteranplan						Vedtatt i 2020
Temaplan klima-, energi- og miljø						Det er satt ned ei tverrfaglig arbeidsgruppe knyttet til planen. Planen kommer til behandling i 2022
Reguleringsplan for Orkanger Nordre del						Arbeidet starter opp andre halvdel 2022.
Reguleringsplan for Orklaparken sørover fra Forve bru						Legges fram for politisk behandling i 2022
Reguleringsplan tverrforbindelse Agdenes - Snillfjord						Planen kommer til politisk behandling i 2022
Temaplan markedsføring						Vedtatt desember 2021. Planperioden er 2022-2025. Stilling som skal koordinere arbeidet videre ble utlyst 16.12.2021.
Temaplan kompetanse og heltid inkludert lærlingestrategi						Vedtatt oktober 2021, gjelder for perioden 2022-2025.
Temaplan kulturminner						Prosjektgruppe er etablert.
Plan for idrett og fysisk aktivitet						Det er en årlig vurdering knyttet til spillemidler
Temaplan oppvekst						Oppstart i løpet av våren 2022. Skal arbeides med i forbindelse med program mot utenforskap prosjekt 2 – Inkluderende oppvekstmiljø
Skolebruksplan						Vedtatt 2020, årlig revidering
Barnehagebruksplan						Vedtatt høsten 2021, årlig revidering
Boligsosial handlingsplan inkl. bosettingsplan for flyktninger						Under arbeid. Forsinket på grunn av korona. Politisk behandling våren 2022
Temaplan habilitering og rehabilitering						Vedtatt høsten 2021
Ruspolitisk handlingsplan						Under arbeid. Politisk behandling høst 2022
Temaplan vold i nære relasjoner						Under arbeid. Forsinket på grunn av korona. Politisk behandling våren 2022
Temaplan samordning av lokalforebyggende tiltak						Arbeidet starter opp i 2022
Temaplan vannbruk						Blir lagt fram for politisk behandling i 1. kvartal 2022
Temaplan veg						Legges fram for politisk behandling i 2022
Temaplan trafiksikkerhet						Vedtatt september 2021

Plan/strategi	2020	2021	2022	2023	2024	Kommentarer til status
Temaplan næring (inkl. landbruk)						Arbeidet må koordineres med arbeidet med strategisk næringsplan for Trøndelag sørvest-Lakseregionen og verdiskapingsstrategien til Trondheimsregionen. Begge disse planene har vært forsinket. Strategisk næringsplan for Trøndelag sørvest-Lakseregionen ble vedtatt i kommunestyret 26.01.2022 og verdiskapingsstrategien for Trondheimsregionen skal vedtas våren 2022. Planen for Orkland presenteres for politisk behandling innen utgangen av 2022
Temaplan eierstrategi						Temaplan eierstrategi kommer til politisk behandling våren 2022
Temaplan digitalisering						Vedtatt juni 2021

Realisering av vedtatte planer

Overordnet ROS-analyse

Tiltakene i ROS-analysen er overført til overordnet beredskapsplan og kvitteres ut fortløpende. ROS-analysen oppdateres etter hvert som tiltakene er gjennomført.

Beredskapsplan

Overordnet beredskapsplan oppdateres i tråd med endringer. Tiltakslisten i ROS-analysen er satt inn som tiltak i planen. Planen omfatter store deler av området samfunnsikkerhet og beredskap, men noen fagplaner supplerer arbeidet. Det er blant annet:

- plan for helsemessig og sosial beredskap
- plan for psykososialt kriseteam
- plan for etablering av evakuert- og pårørendesenter
- smittevernplan
- fagplaner tilknyttet ulike tjenester

Veteranplan

Aktivitene knyttet til veteranplanen har stort sett vært stilt i bero under pandemien. Veteranforeninga vil intensivere arbeidet i tråd med at samfunnet åpnes opp igjen. Kommunen blir samarbeidspartner i arbeidet.

Temaplan kompetanse og heltid inkludert lærlingestrategi

Tiltakene i temaplanen er under oppfølging, og i 2022 vil det arbeides med følgende:

- Fremme heltidskultur gjennom informasjonstiltak, revisjon av lønnspolitikk og permisjonsreglement.
- Revidere lønnspolitikken for å stimulere til etterutdanning, sikre økt rekruttering og minske turnover til yrkesgrupper der det er særlige arbeidsmarked utfordringer.
- Kompetanseoppbygging og utvikling av systematikk og rutiner knyttet til rekruttering.
- Videreutvikle opplæringstilbudet til ledere gjennom Orklandlederskolen inkludert et eget introduksjonsprogram for nye ledere og etablering av mentorordning.
- Finne måter å kartlegge og utvikle den digitale modenheten blant ansatte på.
- Tiltak knyttet til lærlingestrategien.

Plan for idrett og fysisk aktivitet

Det vil bli utarbeidet en helhetlig plan for idrett og fysisk aktivitet i løpet av 2022 som innarbeider alle nye tiltak som er under planlegging innenfor idrettsområdet. Kommunestyret vedtar årlig prioritering av innkomne spillemiddelsøknader etter innstilling fra idrettsrådet og saksbehandling fra kommunedirektøren.

Skole- og barnehagebruksplan

Tiltaksdelen i planene skal revideres årlig. Innspill til tiltaksdel drøftes med samarbeidsutvalg ved enhetene, og tiltakene kostnadsberegnes i løpet av våren. Det er ønske om politisk behandling av prioriteringslisten før sommeren. Hvilke tiltak som finansieres besluttet av kommunestyret i forbindelse med vedtak av handlingsplan.

Temaplan habilitering og rehabilitering

Temaplanen ble vedtatt av kommunestyret i desember og har 22 tiltak. Disse vil bli fulgt opp fortløpende i 2022.

Temaplan trafikksikkerhet

Temaplanen ble vedtatt i september 2021. Tiltakene i temaplanen er under oppfølging, og planlegging av følgende tiltak for 2022 er påbegynt:

- Orkland kommune søker å bli med i ordningen Trafikksikker kommune.
- Elleve investeringsprosjekter skal gjennomføres gjennom året. Disse omhandler sikring av skoleveger, god trafikkavvikling i barnehageområder og sikring av myke trafikanter i tettbygde strøk.

Temaplan digitalisering

Er godt i gang med tiltaksdelen innenfor rammene i handlingsplan med budsjett: digitalt førstevalg, prinsipp for arbeid og samarbeid for IKT og digitalisering, kompetanse/kompetansekartlegging, ståstedskartlegging, informasjonssikkerhet og personvern, digitalt utenforskap og mobil- og bredbåndsutbygging.

Strategiske næringsplaner

Strategisk næringsplan Trondheimsregionen

Trondheimsregionen skal våren 2022 vedta ny plan, kalt verdiskapingsstrategi for Trondheimsregionen. Planen skal legges ut på høring til de ulike kommunene som er medlem av Trondheimsregionen. Formålet med strategien er å utgjøre fundamentet for handlingsplanene for næring for hver enkelt kommune.

Strategisk næringsplan for Trøndelag Sørvest - Lakseregionen

Prosjekter er initiert av Orkdalsregionen som en følge av SNP og ny plan forventes vedtatt i januar 2022 med følgende prioriterte satsingsområder:

- Matproduksjon
- Kulturbaserte næringer og opplevelsesnæringer med spesiell vekt på reiselivsstrategi
- Samferdsel og annen infrastruktur
- Utdanning, rekruttering og kompetanse
- Utvikling av rammevilkår for industrien
- Det grønne skifte

Næringsstrategi for Orkland

Det skal i løpet av 2022 etableres en næringsstrategi for Orkland kommune. Planen tar utgangspunkt i strategisk næringsplan for Trondheimsregionen og strategisk næringsplan for Trøndelag sørvest - Lakseregionen. Det har i løpet av de siste årene blitt etablert nærmere 500 nye arbeidsplasser i Orkland. Sysselsettingsveksten i Orkland har i 2021 vært på 4,3 prosent. Dette er blant de høyeste i Trøndelag.

Medarbeidere, organisasjon og samfunn

Politisk organisering

Den politiske organiseringen i Orkland kommune skal bidra til å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel og underliggende planer. Dette innebærer at Orkland kommune skal legge til rette for engasjement og deltagelse i utvikling av lokalsamfunnet, og samhandling mellom kommune, lokalsamfunn og næringsliv. Den politiske organiseringen av Orkland kommune 2019-2023 er som følger:

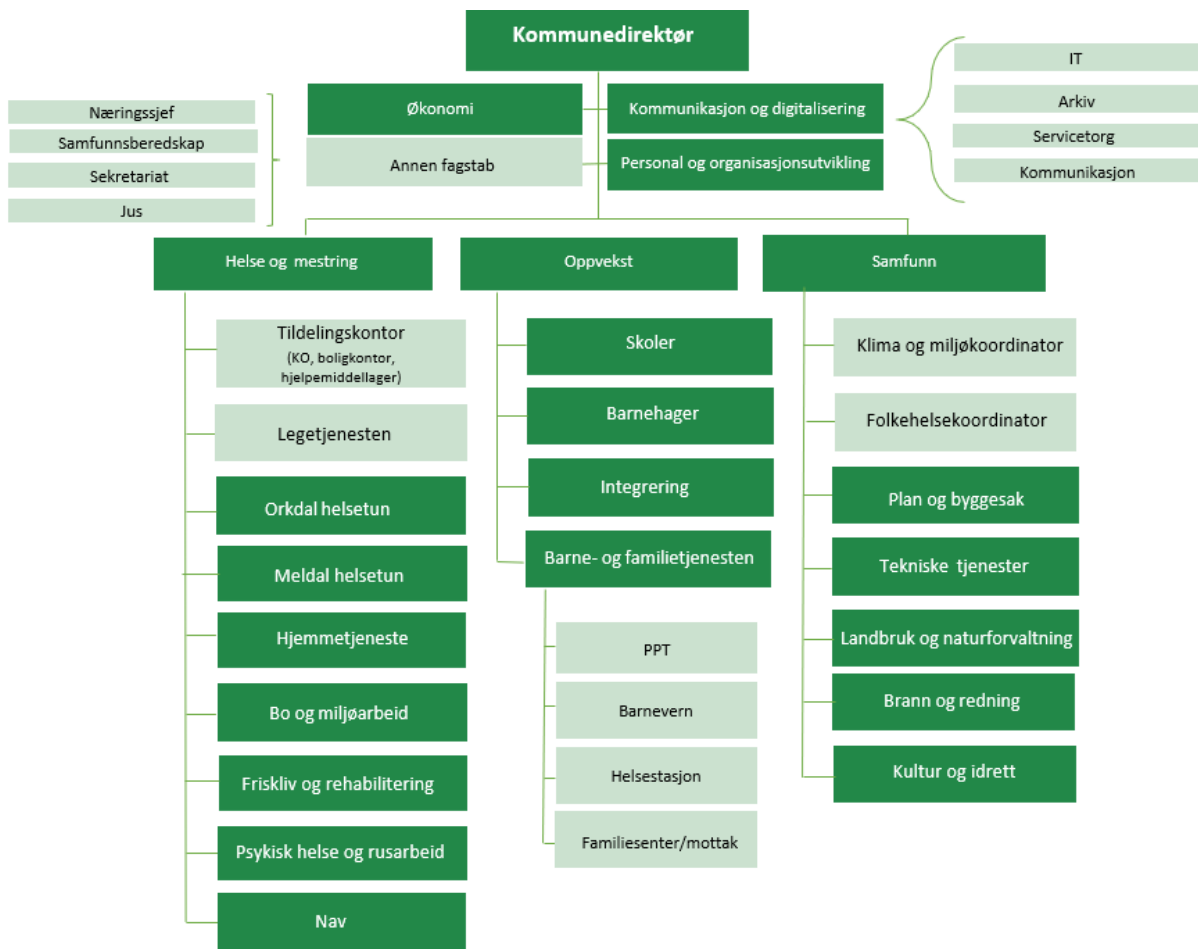
- kommunestyre har 51 representanter
- formannskap har elleve representanter
- hovedutvalg oppvekst med ni faste representanter
- hovedutvalg helse og mestring med ni faste representanter
- hovedutvalg kultur, idrett og folkehelse med ni faste representanter
- hovedutvalg teknikk med ni faste representanter
- hovedutvalg forvaltning med elleve faste representanter

Det er også etablert et administrasjonsutvalg som består av formannskapet og tre representanter fra tillitsvalgte, og kontrollutvalg med fem representanter. Det er etablert ungdomsråd, elderråd og råd for personer med nedsatt funksjonsevne.

Administrativ organisering

Orkland kommunes hovedoppgaver er tjenester, myndighetsutøvelse, samfunnsutvikling og lokaldemokrati. Det er stor kompleksitet i oppgaver, fagområder og lovverk som den samlede virksomheten skal levere på. Kommunen må ha en organisering som bidrar til at vi når våre mål og løser oppgaver på en mest mulig effektiv måte. Orkland kommune skal ha en administrativ organisering som har brukerperspektivet i fokus, og der tjenesteområdene settes sammen ut fra hva som tjener brukerne. Det betyr samlede og robuste fagmiljø. Tjenestene skal møte brukerne der de er.

Kommunens organisasjon er delt inn i tre tjenesteområder og kommunedirektørens stab:

Bemanning

Per 31.12.2021 hadde Orkland kommune 1348 årsverk, fordelt på 1642 ansatte. Dette omfatter faste ansatte inklusive ansatte i lønnet og ulønnet permisjon over en prosent stillingsandel. Vikarer, engasjerte, lærlinger, oppdragstakere og politikere er ikke medregnet.

Organisasjonen nærmer seg det som kan betegnes som et normalt driftsnivå etter sammenslåingen. Antall ansatte i stab og støttefunksjoner er redusert gjennom året. Det er også gjennomført nedbemanningen innen skole, barnehage og integrering for å tilpasse tjenestene til demografiske endringer og økonomiske rammer.

Per 31. desember	Antall årsverk	Antall ansatte
2020	1 374	1 675
2021	1 348	1 642

Utdanningsnivået for faste ansatte er fordelt som følger:

Per 31. desember	Ufaglærte	Faglærte	3-årig høyskole
2020	18 %	41 %	41 %
2021	16 %	42 %	42 %

Utdanningsnivået har i løpet av året gått i retning av en minkende andel ufaglærte og økning i både faglærte, inkludert teknisk fagskole, og de med minimum fullført 3-årig høyskoleutdanning. Dette er en ønsket utvikling og kommer som et resultat av at ansatte har fått mulighet til videreutdanning, ufaglærte er blitt erstattet av faglærte ved naturlige avganger og at høyskoleutdannede i noe større grad har blitt prioritert ved ansettelse.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøarbeidet har også i 2021 vært preget av koronasituasjonen. Til tross for en pandemi som har gått inn i sitt andre år, så er det ingen tegn på at verken det fysiske eller psykososiale arbeidsmiljøet i organisasjonen er blitt dårligere.

Noen felles tiltak i overordnet HMS-plan for 2021 er blitt utsatt eller avlyst på grunn av smittevernsituasjonen. Eksempel på dette er verneombudssamlinger og felles samling for ledere og verneombud med HMS-relatert tema.

Arbeidsmiljøutvalget har i 2021 vært ledet av hovedverneombudet. Det har i løpet av året vært avholdt fire møter.

Medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i november 2020 er blitt fulgt opp gjennom året. Det er avholdt personalmøter og fastsatt tiltaksplaner på enhets- og avdelingsnivå. Oppfølgingen av tiltakene er rapportert.

Det er gjennomført vernerunder på de fleste verneområder i regi av leder og lokalt verneombud i løpet av året. Resultatene fra vernerundene har vært oppe til drøfting i de lokale HMS-utvalgene og kostnadskrevenne tiltak er rapportert inn til arbeidsmiljøutvalget.

Grunnkurs i HMS har også i år vært gjennomført for ledere og verneombud. Det er i tillegg gjennomført opplæring i sykefraværsoppfølging for enhetsledere og avdelingsledere.

Sykefravær

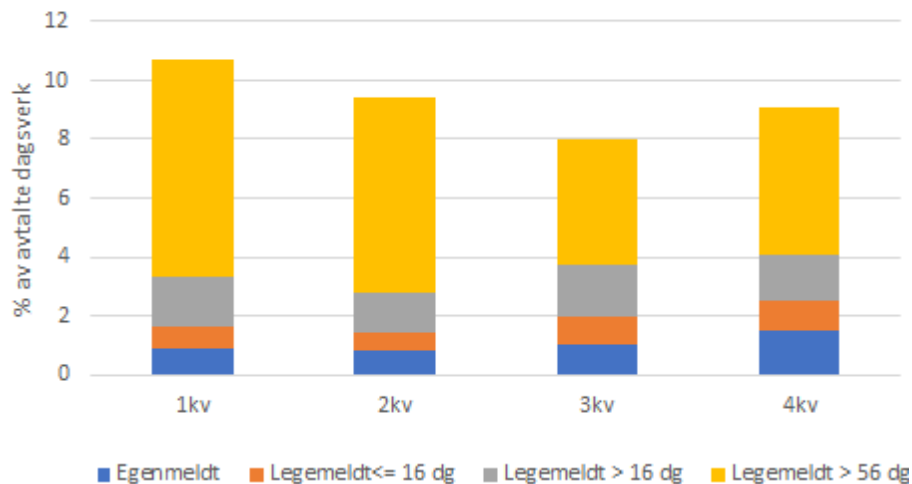
Som IA-virksomhet har Orkland kommune forpliktet seg til å jobbe for å redusere sykefraværet. Konkret innebærer dette en målsetting om å få det gjennomsnittlige fraværet ned til 7,6 prosent. I løpet av to år preget av pandemi har vi så langt ikke greid å nærme oss denne målsettingen.

Det totale sykefraværet har vist en økende tendens fra 8,5 til 9,3 prosent sammenlignet med 2020. Dette har spesielt satt preg på 1. halvår. Med unntak av 4. kvartal har korttidsfraværet opptil 16 dager vært på et moderat nivå til tross for at vi har levd i en pandemi. Først i 4. kvartal kan man registrere en viss økning i korttidsfraværet, der korona er en forklaringsvariabel sammen med øvrig sesongbetont fravær.

Sykefravær	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Snitt
2020	8,7 %	7,9 %	7,3 %	8,1 %	8,5 %
2021	10,6 %	9,5 %	7,7 %	8,8 %	9,3 %

For alle tjenestene ser vi de forventede sesongvise svingningene i korttidsfravær gjennom året. Hovedbekymringen i inngangen til året var det høye langtidsfraværet som vedvarte gjennom 1. halvår.

Utvikling sykefravær 2021

Sykefraværet har vært fulgt opp av ledere med personalansvar, med bistand fra stab og bedriftshelsetjeneste der det har vært aktuelt. Ved utgangen av året er langtidsfraværet redusert med cirka 1/3 når 1. og 4. kvartal sammenlignes.

I løpet av 4. kvartal er det gjennomført opplæring i oppfølging av sykefravær for ledere med personalansvar. Erfaringen fra sykefraværsopplæringen er positiv. Det fortelles eksempler på at ledere er blitt mer tydelige og følger tettere opp sykmeldte. De prøver å jobbe mer forebyggende og de tilbyr tilrettelegging i større grad enn før.

Økt satsing på intern arbeidsutprøving for de som ikke har helse til å stå i sin nåværende jobb har vært viktig å få gjennomført i løpet av året. Det er i løpet av året utarbeidet et eget avtaleverk for intern arbeidsutprøving som har til hensikt å sikre forutsigbarhet for både den ansatte, avgivende leder og mottakende leder. Ledere og ansatte blir oppfordret til å tenke hele Orkland kommune som en arbeidsgiver når det gjelder å finne muligheter for arbeidsutprøving. Tiltaket har vært en suksess, ikke minst takket være velvilje og positivitet blant ledere for å få til felles løsninger.

Likestilling

Orkland kommune hadde per 31.12.2021 en kjønnsfordeling av ansatte på 81 prosent kvinner og 19 prosent menn.

Gjennomsnittslønn for menn er 540 000 kroner per 31.12.2021, mens den for kvinner er 493 000 kroner. En prosentvis økning på hhv. 3,8 prosent og 3,5 prosent fra året før.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 80 prosent for kvinner og 92 prosent for menn. Andelen som har 100 prosentstilling er 49 prosent for kvinner og 82 prosent for menn. Brannkonstabler er ikke medregnet i grunnlaget.

I kommunedirektørens ledergruppe var det i 2021 38 prosent kvinner. Blant enhetslederne er det 61 prosent kvinner, mens det blant avdelingsledere er 73 prosent kvinner.

På rammeområdene er tallene som følger:

Rammeområde	Kjønnsfordeling %		Gjennomsnittlig årslønn	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Kommunedirektøren	39 %	61 %	696 707	550 891
Barnehage	4 %	96 %	491 387	504 298
Grunnskole	24 %	76 %	568 537	525 272
Tverrfaglige tjenester	9 %	91 %	649 821	595 141
Mestring *	12 %	88 %	534 738	534 130
Hjemmebaserte tjenester	10 %	90 %	463 388	451 038
Institusjon	3 %	97 %	423 800	451 492
Plan	67 %	33 %	655 794	672 556
Tekniske tjenester	52 %	48 %	486 526	445 957
Kultur	39 %	61 %	610 368	534 283

**) Legelønninger er ikke inkludert i sammenligningen av gjennomsnittlig årslønn.*

Størst differanse på lønn mellom kjønn er det rammeområdet for hhv. kommunedirektør og kultur. For begge disse områdene kan dette dels kan forklares med at det er flere menn i overordnede stillinger. De aller fleste av disse har vært med fra de gamle kommunene.

Orkland kommune vektlegger å ikke diskriminere på kjønn i ansettelsesprosesser og lokale lønnsforhandlinger, jf. aktivitetsplikten etter likestillings- og diskrimineringslovens § 26. Dette er ivaretatt gjennom partssamarbeidet i forbindelse med ansettelsessaker og i lønnsforhandlinger. I 2021 ble det også gjennomført et partssamarbeid knyttet til lønnskjevheter fra de gamle sammenslåingskommunene. Dette gav en harmonisering av lønn som også ivaretok lønnsutjevning mellom kjønn for fagarbeidergruppen.

Partssamarbeid

Partssamarbeidet har vært ivaretatt gjennom møter i tillitsvalgtforum, de respektive fagforum innen kommunalsjefområdene og lokalt i HMS-utvalgene. Evalueringer med tillitsvalgte konkluderer med at det er et generelt godt partssamarbeid på alle nivåer i organisasjonen. Et godt partssamarbeid er viktig for Orkland.

Heltidskultur

Orkland kommunes arbeidsgiverpolitikk har som ambisjon at kommunen som hovedregel skal lyse ut hele faste stillinger. Heltidskultur er viktig for å bidra til bedre kvalitet i tjenestene, mer effektiv organisering og et bedre arbeidsmiljø som skal sikre mer nærvær.

Ansatte i Orkland kommune hadde ved utgangen av året en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 82 prosent. Andelen som arbeider heltid, er på 48 prosent. Dette er samme nivå som i fjor. Utlyste stillinger har hatt en gjennomsnittlig størrelse på 83 prosent.

Variasjonen mellom rammeområdene er store, målt både i andel heltid og gjennomsnittlig stillingsprosent. Verdt å merke seg at rammeområde institusjon, som lyser ut mange stillinger gjennom året, ligger godt over gjennomsnittlig stillingsprosent ved utlysninger.

Rammeområde	Andel heltid	Gjennomsnittlig stillings%	Gjennomsnittlig stillings% utlyst
Kommunedirektøren	88 %	97 %	100 %
Barnehage	77 %	94 %	98 %
Grunnskole	65 %	89 %	86 %
Tverrfaglige tjenester	77 %	90 %	100 %
Mestring	63 %	80 %	82 %
Hjemmebaserte tjenester	27 %	72 %	76 %
Institusjon	24 %	69 %	81 %
Plan	96 %	99 %	100 %
Tekniske tjenester	84 %	94 %	87 %
Kultur	32 %	61 %	28 %
Totalt	48 %	82 %	83 %

Tallene er ekskludert brannkonstabelstillinger og "studentstillinger".

I temaplan kompetanse og heltid som ble vedtatt høsten 2021 er det formulert viktige satsingsområder for å fremme heltidskultur:

- informasjon og bevisstgjøring
- øke involvering og autonomi
- tydeligere permisjonspraksis
- lønnspolitiske tiltak
- øke det generelle utdanningsnivået

Tiltakene konkretiseres og følges opp i henhold til nevnte temaplan.

Inkluderende arbeidsliv

Orkland kommune har i sin arbeidsgiverpolitikk definert seg som en IA-bedrift og med det sluttet seg til de nasjonale målsettingene. IA-avtalens hensikt er å skape et arbeidsliv med plass til alle gjennom å forebygge sykefravær og frafall, og på den måten bidra til å øke sysselsettingen. Fra 2018 har IA-avtalen hatt to målsettinger:

1. Sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018.

Nasjonale målsettinger tilsier at målsettingen for Orkland kommune er å redusere sykefraværet til 7,6 prosent. Kommunen har ikke greid å nærme seg dette etter sammenslåingen.

2. Frafallet fra arbeidslivet skal reduseres.

Orkland kommune har gjennom sin arbeidsgiverpolitikk forpliktet seg til å arbeide for at mennesker med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV søker på utlyste jobber i kommunen. Målsettingen er at minst en slik søker skal innkalles til intervju ved alle ansettelser i Orkland.

Kommunen har i sine utlysningstekster formulert at vi er en inkluderende arbeidslivsbedrift og jobber for mangfold. Erfaringen er at søkere ikke opplyser om redusert funksjonsevne i sin søknad. Det er derfor vanskelig å skille ut disse blant søkerne. Orkland kommune som en inkluderende arbeidsplass blir et av temaene i utenforskapssatsingen.

Lærlinger

Orkland kommune har både samfunnsansvar og arbeidsgiveransvar for å bidra til at ungdommer får fullført sin utdanning. I tillegg er dette en del av vår rekruttering inn i fagarbeiderstillinger. Antallet lærlinger kan variere gjennom året på grunn av avbrudd midt i læretiden, foreldrepermisjoner og sykmeldinger. Per 31.12.2021 hadde Orkland kommune 40 lærlinger fordelt på åtte fag inkludert fire lærekandidater og tre ekstra lærlingeplasser finansiert gjennom overskudd fra 2020 for perioden 2021-2023. I tillegg er det tatt inn en lærling som finansieres av enhetens eget budsjett på Grøtte barnehage.

Fag	Per 31.12.2020	Per 31.12.2021
Helsearbeider *	16	19
Barne- og ungdomsarbeider *	10	13
Dataelektroniker	1	0
IKT-service	1	3
Feier	2	2
Institusjonskock	2	1
Kontor- og administrasjon	1	1
Logistikk *	0	1
TOTALT *	33	40

*) inkl. 1 lærekandidat i 2020 og 4 lærekandidater i 2021

Det er i løpet av året gjennomført en lærlingesamling for alle lærlinger, og gjennomført opplæring i digital opplæringsbok for nye lærlinger.

Det er også utarbeidet en egen lærlingestrategi som en del av *temaplan kompetanse og heltid* der tiltak vil iverksettes fra og med 2022.

Seniorordninger

Orkland kommune forplikter seg som arbeidsgiver å tilpasse og tilrettelegge arbeidsplassen slik at ansatte skal ha muligheten til å stå lengre i jobb. Dette er regulert gjennom arbeidsmiljøloven (AML), lov om likestilling og forbud mot diskriminering (LDL) og hovedtariffavtalen (HTA):

- Plikt til tilpasning og tilrettelegging (AML § 4-6)
- Diskriminering på grunn av alder (LDL § 6)
- Rett til redusert arbeidstid fra fylte 62 år (AML § 10-2)
- Virkemidler for å motivere arbeidstakere til å stå lengre i arbeid (HTA § 3.2.3)

Kommunen har følgende tiltak:

- Tema knyttet til seniorfasen skal inngå i de årlige medarbeidersamtalene når den ansatte selv ønsker at det fases inn. Individuell tilrettelegging av arbeidshverdagen og kompetanseutvikling skal være faste samtaletema.

Det forutsettes at senioraspektet er tema i medarbeidersamtalene når den ansatte selv ber om det.

- Tilbud hvert annet år om informasjonsmøter om pensjon og pensjonsberegning i regi av Kommunal landspensjonskasse (KLP) fra den ansatte fyller 60 år.

Det ble avholdt informasjonsmøter med pensjonsberegning i 2020. Det er derfor ikke avholdt noe i 2021.

- Spørsmål knyttet til seniorer som gruppe og de vedtatte seniortiltakene skal være et årlig fast tema i lederforum for Orkland.

Dette er ikke gjennomført i 2021.

- For seniordager avtales det individuelt for ett år av gangen uttak av inntil ti seniordager per år fra den dato medarbeideren fyller 62 år og 12 dager fra fylte 65 år til fylte 67 år.

Ordningen har økt i omfang sammenlignet med 2020. Sannsynligvis skyldes dette at ordningen er blitt mer kjent blant de ansatte.

Nøkkeltall	2020	2021
Antall seniordager tatt ut	420	549
Antall ansatte som har tatt ut seniordager	80	99

Pensjon

78 ansatte gikk av med pensjon i 2021. Det er en økning på 21 ansatte fra året før. Denne økningen er spesielt for de som har gått av med alderspensjon, men det er også en mindre økning i antall uførepensjonister. Gjennomsnittsalderen på de som ble pensjonert i 2021 var 65 år og 2 måneder for de som har vært ansatt i 10 år eller mer, noe som er en økning på tre måneder fra 2020.

Pensjon	Innmeldte totalt			Innmeldt i	
	KLP*	SPK	Totalt	2020	2021
Antall AFP-pensjonister 62 - 64 år	34	2	36	11	3
Antall AFP-pensjonister 65 - 66 år	36	6	42	3	11
Antall uførepensjon	339	27	366	28	34
- av dem 100% ufør	144	8	152	10	10
Antall alderspensjon (**)	757	113	870	15	30
TOTALT	1 166	148	1 314	57	78

*) inkl sykepleierordningen

***) inkl pensjon som følge av «85-årsregelen»

AFP= avtalefestet pensjon

Sommerjobb for ungdom

Sommerjobb for ungdom er et tiltak som har til hensikt å tilby ungdom i alderen 16–18 år tre uker med arbeid i kommunens tjenester. Det var i 2021 totalt 102 søkere til 41 plasser. Ordningen har vært finansiert gjennom ordinære driftsmidler og flyktningmidler. Ungdommene har vært utplassert på bibliotek, helsetun, bo og miljø, hjemmetjeneste, psykisk helse, barnehage, tekniske tjenester og kirkegårdsarbeid. Det har vært vektlagt at sommerjobber skal kunne tilbys i alle deler av kommunen.

Kvalitetsarbeid

Et godt og systematisk kvalitetsarbeid handler om å systematisere og forbedre rutiner og organisering av arbeidet basert på innmeldte avvik, og med det utvikle kvaliteten på tjenestene.

Antall registrerte avvik, inkludert avvik som er fordelt på flere hovedkategorier, har doblet seg i 2021 sammenlignet med året før. Hovedårsaken til dette er at kvalitetssystemet ikke var operativt før 2. halvår 2020, og sammenligningstallene blir derfor ikke helt riktige. Det må fremdeles jobbes med å utvikle en kultur for kvalitetsforbedring gjennom opplæring, bevisstgjøring, tilgjengelighet på kvalitetssystem og et systematisk forbedringsarbeid.

Hovedkategorier	Totalt	Helse	Oppvekst	Samfunn	Stab
Tjeneste - tjenestemottaker	769	560	134	15	60
HMS	331	189	87	27	28
Personvern / Informasjonssikkerhet	26	12	5	2	7
Organisasjon/internt	206	119	57	17	13
Ytre miljø	16	11	2	3	0
Sum	1 348	891	285	64	108

Det er registrert flest avvik knyttet til tjeneste/tjenestemottaker der legemiddelhåndtering og utfordrende adferd dominerer bildet. Utfordrende adferd er også nært knyttet til HMS-avvikene, der det er en overlappende registrering på vold mot ansatte. Vold mot ansatte dominerer bildet også innen HMS. Dette er avvik som i all hovedsak er knyttet opp til kommunens helsetjenester, der det er gjort vellykkede tiltak i løpet av 2021 for å redusere avvikene. Øvrige HMS-avvik er av ulik art. Det samme gjelder avvik knyttet til organisering/internt.

Kommunedirektøren

Staben melder om noen få avvik knyttet til nettilgang og noen avvik for HMS av middels/lav risiko. Det er også meldt avvik for tjenestemottaker som er meldt inn fra lærlinger. Disse er videresendt til riktig enhet og lukket. Informasjonssikkerhet er et område der det er økende utfordringer på grunn av eksterne trusler, og det jobbes kontinuerlig med å få bedre systemer, kapasitet og kompetanse for å håndtere dette. Det arbeides med å etablere et bedre system for internkontroll for GDPR (personvern).

Oppvekst

Oppvekstområdet har flest avvik knyttet til tjeneste/tjenestemottaker. Det er i all hovedsak utfordrende adferd som det meldes avvik på i grunnskole. Det meldes noen avvik på manglende bemanning i barnehage. På helsestasjonen er det meldt flere avvik på at jordmor ikke har hatt kapasitet til hjemmebesøk etter fødsel, og at helsesykepleier har lang ventetid for, eller må avvise, ungdom som ønsker samtaler. De andre avdelingene i barne- og familietjenesten, samt integrering melder veldig få avvik. Oppvekstnettverkene har hatt kurs i avvikshåndtering og jobber med å skape en god avviks-/forbedringskultur på alle enheter. Ved gjennomgang av avvikene kan det se ut til at ansatte kategoriserer avvikene ulikt, og dermed blir tallene noe usikre.

Helse og mestring

Det meldes mange avvik innenfor helse- og mestringstjenestene. Dette tyder på at de fleste er godt kjent med hvordan man melder avvik. Det er en god start for å lykkes med en god avvikskultur som vi forbinder med kontinuerlig forbedringsarbeid. Avvikene sendes til, og lukkes av nærmeste leder. Avvikshåndtering skal være fast tema på alle avdelingsmøter i enhetene. Det er to avvikskategorier som skiller seg ut. Det er HMS-avvik og avvik knyttet til tjenester. Det er sendt inn 189 HMS-avvik. Om lag halvparten av disse er knyttet til vold mot ansatt og hvor 2/3 av disse igjen er knyttet til bo – og miljøtjenesten og noen enkeltbrukere. Dette har det vært arbeidet tett med gjennom året, og man har gjennom å iverksette tiltak greid å redusere avvikene. Men vi er fortsatt bekymret for situasjonen og følger den tett. Den andre kategorien som skiller seg ut, er avvik knyttet til tjenester. Innenfor dette området er det legemiddelhåndtering det er meldt inn flest avvik på med 217 avvik. Her er det kategorien "legemiddel ikke gitt" som står for cirka 60 prosent av avvikene. En gjennomgang av avvikene viser at selv om dette ikke har utgjort akutt helsefare, viser det en tydelig svakhet som må tas på alvor og som må følges opp med opplæring og gjennomgang i enhetene. Orkland kommune har anskaffet e-læringskurs i legemiddelhåndtering som alle ansatte skal gjennomføre med ulike intervaller avhengig av ansvars- og arbeidsområder. Det er i tillegg gjort en betydelig jobb knyttet til utarbeidelse av rutiner og prosedyrer for legemiddelhåndtering.

Samfunn

Kvalitetssystemet er foreløpig mest innarbeidet på enhetene tekniske tjenester og brann og redning. De aller fleste meldte avvikene er derfor fra disse enhetene. For brann og redning er hoveddelen av avvikene relatert til reklamasjoner av ulik størrelse på den nye hovedbrannstasjonen. Hos enhet tekniske tjenester er de fleste avvik knyttet til vannprøver (følges opp etter gitte prosedyrer) og manglende helseundersøkelser blant medarbeiderne. Disse vil bli gjennomført i 2022.

Befolkningsutvikling

Ved utgangen av 2021 var det 18 502 personer bosatt i Orkland kommune. Dette gjør oss til den femte største kommunen i Trøndelag sett i forhold til folketall, hvor bare Trondheim, Stjørdal, Steinkjer og Levanger har flere innbyggere enn oss.

Ved inngangen til 2021 var vi 18 300 innbyggere. Vi ble altså 202 flere innbyggere i 2021 og all vekst skyldes tilflytting.

Orkland	2020	2021 K1	2021 K2	2021 K3	2021 K4	2021
Befolkning ved inngangen av perioden	18 217	18 300	18 321	18 351	18 419	18 300
Født	148	43	50	37	41	171
Død	159	40	39	44	49	172
Fødseloverskudd	-11	3	11	-7	-8	-1
Innvandring	52	26	25	22	34	107
Utvandring	42	19	34	13	11	77
Innflytting, innlandsk	679	132	178	264	182	756
Utflytting, innlandsk	589	121	150	198	115	584
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring	100	18	19	75	90	202
Korrigerende (ikke oppgitt årsak til endring)	-6					1
Folkevekst	83	21	30	68	83	202
Befolkning ved utgangen av perioden	18 300	18 321	18 351	18 419	18 502	18 502

Geografisk befolkningsutvikling

Delområder	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	Endring 2021-2020
Agdenes	1 647	1 638	1 628	-10
Meldal	2 351	2 355	2 334	-21
Geitastrand - Orkdal Vestre	2 269	2 265	2 296	31
Løkken	1 528	1 496	1 520	24
Orkanger	3 858	3 923	4 040	117
Orkdal Østre	4 502	4 562	4 630	68
Orkland	1 606	1 629	1 638	9
Snillfjord Øst	435	416	399	-17
Ukjent	21	16	17	1
Totalsum	18 217	18 300	18 502	202

Klima og miljørapport

I *Kommuneplanens samfunnsdel 2020–2032* er et av delmålene at Orkland skal være et smart, grønt og framtidsetta samfunn. Redusert CO₂-utslipp er en overordnet målsetting for klima- og miljøarbeidet, og utskifting av 70% av kommunens bilpark til elbil i 2021 var et viktig steg mot dette målet.

Alle kommunale enheter skal være miljøsertifisert. Rådhuset er sertifisert som hovedkontor og dette innebærer at den enkelte enhet slipper å ivareta mange systemkrav som er felles for hele organisasjonen. Hovedkontoret (rådhuset) er resertifisert i desember 2019. Revisjon Midt-Norge fungerer lokalt som sertifisør.

Fylkeskommunen har sagt opp den felles innkjøpsavtalen, og det blir nå en overgangsperiode hvor deler av innkjøpene går etter avtaler inngått av fylkeskommunen og en del egne avtaler i Orkland.

I vann- og avløpssektoren arbeides det fortsatt aktivt med å utbedre problemstrekninger for å unngå tilbakeslag og overløp. Flere av de mindre avløpsrenseanleggene legges ned for å samle avløp i større enheter. Dette er viktig for å kunne holde rensekravene med tanke på fosforfjerning.

Miljøundersøkelse i Orkdalsfjorden er i hovedsak gjennomført i 2018, og rapport på denne er levert i 2019. I samråd med Statsforvalteren planlegges ny undersøkelse i 2024. Da planlegger kommunen å få til et samarbeid med de største industriaktørene som har utslipp til fjorden.

Det er etablert en egen ressursgruppe på gruveforurensning som har hovedfokus på forurensningssituasjonen på Løkken. Gruppen har opprettet dialog både med Direktoratet for mineralforvaltning og Miljødirektoratet.

Avfallshåndteringen er ivaretatt av det interkommunale renovasjonsselskapet Remidt. Det er tilrettelagt for sortering av mange fraksjoner, for eksempel papir og papp, metall, glass og trevirke, samt mulighet for hjemmekompostering av husholdningsavfall mot redusert avgift. Private kan levere sortert avfall gratis på miljøstasjonen og dette er svært positivt for å unngå at avfall havner på ulovlige fyllinger i naturen.

Fjernvarme og bruk av spillvarme fra industrien er et viktig alternativ i forbindelse med kommunens miljøutfordringer og målsettinger. Dette framgår i ulike vedtatte planer, og ikke minst gjennom prosessen *Orkdal 2040*. Orkland kommune har nå gjennom sitt direkte eierskap i Orkland energi holding og Orkland energi AS muligheter til å være en sentral premissgiver i en framtidig prosess for videre utbygging, og økt bruk av fjernvarme innenfor dagens konsesjonsområde. I 2021 ble arbeidet med bygging av en ny fjernvarmetrase fram til industrivirkomhetene på Furumoen og Grønøra vest slutført. Arbeidet med planlagt videreføring av fjernvarmeledning langs elva og fram til Laksøra/Beitøra startes opp i 2022.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Innen området samfunnssikkerhet og beredskap, spesielt helseberedskap, har også 2021 blitt preget av håndteringen av koronapandemien. Dette belyses spesielt i årsmeldingen, i tillegg har fokus vært på planverk og risikoanalyser, for å være best mulig forberedt hvis noe annet skulle oppstå.

I juni fikk kommunen varsel fra Statsforvalteren om tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap i kommunen. Statsforvalteren skriver: «Formål med tilsynet Kommunal beredskapsplikt og helseberedskap er basert på de samme prinsippene og har et felles mål om beskyttelse av befolkningen. Kommunene har ansvar for å utvikle trygge og robuste lokalsamfunn, og opprettholde nødvendige tjenester også når lokalsamfunnet rammes av uønskede hendelser som utfordrer kommunen, enten de forekommer i fredstid, ved sikkerhetspolitiske kriser eller i væpnet konflikt. Formålet med tilsynet er å fastslå om kommunen har oppfylt sine plikter i henhold til kommunal beredskapsplikt og helseberedskap».

Med varsel om tilsyn som bakteppe, ble det viktig å gjennomgå alt planverk og ROS-analyser (risiko- og sårbarhetsanalyser) innen samfunnssikkerhet og beredskap, inklusiv helseberedskap, for å sikre kvaliteten på dokumentene. Tilsynet ble holdt i desember og følgende dokumenter ble oversendt fysisk eller via lenke til hjemmesiden:

- Arbeidet med kommuneplanens arealdel inklusiv planprogrammet og planstrategi
- Kommuneplan samfunnsdel
- Ulike temaplaner
- Overordnet beredskapsplan
- Helhetlig ROS-analyse og ROS-analyser for hjemmetjenesten, institusjonene og bo og miljøtjenesten
- Smittevernplan og plan for verstefallscenario pandemi
- Beredskapsplan for miljørettet helsevern
- Plan for etablering av evakuert- og pårørendesenter (EPS) og psykososialt kriseteam
- Plan for helsemessig og sosial beredskap
- Dokumenter om etablering av beredskapsråd og krisefullmakten
- Øvingsrapporter etter nasjonal helseøvelse, øvelse gårdsbrann, øvelse sodd og storulykke, i tillegg til TISK (testing, isolering, smittesporing og karantene) og øvelser i oppvekst og helse og mestring

Foreløpig rapport etter tilsynet kom rett før nyttår og ingen avvik ble påpekt. Kommunen fikk endelig rapport i mars 2022.

Psykososialt kriseteam

Det psykososiale kriseteamet har vært involvert i totalt åtte saker i 2021. I alle sakene har det vært for å bistå i forbindelse med uventede dødsfall. I tillegg har det vært ytt noe bistand ved to husbranner. I hovedsak er dette knyttet opp mot råd og veiledning rett etter brannene.

Andre saker

Av saker det er verdt å ta med i en årsmelding er den store isproppen som hopet seg opp i Orkla, ved Blåsno, i mars. Ismassene førte til flere hundre meter med massiv is, fra Blåsno og sørover. Samarbeidsaktører i håndteringen var Trønderenergi som er regulant i Orkla, politiet og NVE.

Kommunen ved beredskapsleder, tekniske tjenester og brannvesenet, i tillegg til politiet og Trønderenergi, hadde observasjoner omkring Orkla fra 1. til 8. mars. Det ble lagt opp til en arbeidsfordeling med patruljering og observasjon dag og natt en periode, samt jevnlig oppdateringsmøter. Ingen bolighus ble berørt og kun få skader ble registrert i etterkant. Årsaken til opphopningen av is var mildere vær rundt månedsskiftet, noe som førte til stor isgang i elva.

Pandemi covid-19

Koronapandemien har i stor grad preget beredskapsområdet hele 2021, som i 2020. Pandemien har påvirket all kommunal virksomhet stort sett hele året. De fleste i Orkland er nå vaksinert og pandemien sin innvirkning på kommunale tjenester i 2022 vil sannsynligvis bli langt mindre.

- *Det er svart på over 18 000 telefoner, i tillegg til e-post, knyttet til korona i 2021.*

Oppsummert:

- Innen utgangen av 2021 er det ikke dokumentert dødsfall i kommunen som følge av pandemien. I 2021 ble det registrert 500 nye smittetilfeller, mot 37 i 2020. Flesteparten var fordelt på fire utbrudd. Første halvår var dominert av alfavarianten. Fra slutten av juni og ut året ble deltaviruset dominerende. Ved jul og nyttår hadde vi et nytt stort utbrudd, som også i hovedsak var delta, men som gikk over til å domineres av omikronvarianten.
- 12 462 prøver ble analysert på sykehus med PCR. Dette var en oppgang sammenlignet med 2020 da vi hadde 8812. Økningen skyldes større søkelys på testing, særlig i forbindelse med smitteutbrudd.
- De fem legekantorene i Orkland har bistått med koronatestene. Testregime ble lagt om underveis i 2021 og det ble en overgang til mer selvtesting. En gikk fra at alle skulle testes med PCR, til at bare selekterte grupper skulle testes med denne metoden. Hadde man negativ selvtest så skulle man ikke teste seg med PCR i tillegg.
- Pandemien har hovedsakelig blitt håndtert i linjen. Kommunen har hatt ukentlige koordineringsmøter med kommunedirektør, kommunalsjef helse, beredskapsleder, kommuneoverlege, smittevernoverlege, leder kommunikasjon og digitalisering. Vaksineansvarlig og koronatelefon- og testansvarlig har vært med ved behov.
- Fire prosent av PCR prøvene i 2021 var positive, noe som var ti ganger høyere enn i 2020.
- I løpet av 2021 klarte vi å unngå smitte blant beboerne på våre institusjoner. Enkelte avdelinger hadde smitte blant personalet.
- Flere skoler hadde smitteutbrudd i 2021, de største var ved Orkanger barneskole, Gjørme skole, Årlivoll skole og Montessori på Løkken. De andre skolene hadde enkelttilfeller. Utbruddene i skolene medførte at flere barn har vært i karantene i en eller flere perioder i 2021.
- Kontinuerlig overvåking av mediebildet og samordnet budskap fra kommunen har vært en viktig del av den kommunale håndteringen. Hyppige nyhetsoppdateringer på alle kommunens plattformer og til lokalavisa, har vært en bevisst strategi for å holde innbyggerne orientert. Hovedfokus i kommunikasjonen har vært å gi en oversikt over smittestatus, gi gode råd og en forståelse for smittevern og smitteverntiltak. Videre har kommunen orientert om endringer og forsøkt å bidra til samhold og trygghet i lokalsamfunnet.
- TISK- arbeidet (testing, isolasjon, smittesporing og karantene) har vært omfattende de første ni måneder av 2021, da kom det en nasjonal nedjustering. Dette medførte mindre arbeid på det offentlige. Regelverket ble lagt om slik at mer ansvar ble plassert på den enkelte smittede.
- Kommunens koronainformasjontjeneste har svart opp 18 000 telefoner, i tillegg til epost i 2021. 480 dokumenter knyttet til pandemien er journalført mottatt fra statlige myndigheter. Primært handlet det om karantene og testregime, vaksinerings og krav til rapportering. Helsetjenesten alene har hatt 220 koordineringsmøter for å møte de ulike utfordringene best mulig.

Vaksinering

Orkland kommune startet koronavaksineringen ut ifra Folkehelseinstituttets prioriteringsliste i uke en i 2021. Beboere i sykehjem var definert som prioriteringsgruppe 1, samt at 20 prosent av tilgjengelige vaksiner skulle gis til prioritert helsepersonell i primærhelsetjenesten.

Innbyggere fra 75 år og eldre (prioriteringsgruppe 2 og 3) ble tilbudt vaksinering ved de ulike legekantorene i kommunen fra begynnelsen av februar. For å bistå legekantorene startet kommunen vaksinering i kinosalen sine lokaler ved rådhuset fra medio februar.

Vaksinering ved sykehjemmene/omsorgsboliger og vaksinering på legekantorene gikk parallelt fra begynnelsen av mars, samtidig som vaksinering av helsepersonell pågikk for fullt.

Etter påske ble det opprettet desentraliserte vaksinstasjoner i Meldal, Lensvik og på Krokstadøra. Vaksineteamet fortsatte vaksineringsen i kinosalen, samtidig som det ble planlagt massevaksinering i Orklahallen fra uke 25.

I perioden fra uke 25 til og med uke 35 vaksinerte kommunens vaksineteam hver torsdag i Orklahallen. På det meste ble det satt nærmere 1950 doser på en dag. Fra uke 36 fram mot uke 48 ble vaksineringsen igjen flyttet til rådhuset, i tillegg til de tidligere desentraliserte vaksinstedene. I desember måtte Orklahallen på nytt benyttes som arena for å gjennomføre massevaksinering. Fra uke 51 ble det inngått avtale med apotekene om å ivareta vaksineringsen på kommunens vegne.

Antall vaksinasjoner til og med 31.12.21 fordelt på alder

Alder	Antall innbyggere	Dose 1	Dose 2	Dose 3
0 - 11 år	2 333	0	0	0
12 - 15 år	955	67%	2%	0
16 - 17 år	428	93%	81%	0
18 - 24 år	1 461	88%	84%	7%
25 - 39 år	3 194	88%	85%	14%
40 - 44 år	1 009	91%	87%	21%
45 - 54 år	2 460	93%	91%	29%
55 - 64 år	2 472	96%	95%	38%
65 - 74 år	2 199	98%	97%	88%
75 - 84 år	1 238	100%	100%	95%
85 år og over	544	95%	93%	84%
Summert	18 293 personer	14 683 vaksinert	13 657 vaksinert	5 992 vaksinert
Alle over 18 år	14 577	93%	91%	41%

Økonomi

2021 - Fortsatt preget av pandemien

2021 har vært et enklere år på flere områder sammenlignet med 2020. Organisasjonen har satt seg bedre og kommunikasjonen går lettere. Dette betyr ikke at alt er på plass, og det er fortsatt mange oppgaver som må løses.

Pandemien som rammet verden i 2020, preget også store deler av 2021. Som i 2020 medførte dette at aktiviteter måtte endres, reduseres, improviseres og i enkelte tilfeller fjernes for å overholde stadig endrede smittevernregler. Totalt sett har likevel Orkland kommune kommet godt fra det. Selv om spesielt helse, skole og barnehage har vært gjennom tøffe tak i perioder for å dekke opp bemanningsbehovet, har kommunen gjennom god innsats fra ansatte og kommunens innbyggere klart å holde alle tilbud åpne. Økonomisk er kommunen blitt kompensert med ekstra midler fra staten, og på enkelte områder har kostnadene blitt redusert som følge av pandemien.

Året sett under ett har gitt et driftsresultat som er bedre enn målsetningen. God økonomisk styring, økonomisk vekst i landet og et lavt rentenivå er tre årsaker som kan trekkes fram for å forklare denne utviklingen.

Resultater

Netto driftsresultat var i 2021 positivt med 93,6 millioner kroner. Dette resultatet viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt, og regnes som hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunene.

Kommunen har som mål å oppnå en resultatgrad (netto driftsresultat/brutto driftsinntekter) på 1,75 prosent. Resultatet for 2021 ble 5,26 prosent. I 2020 var resultatet 6,67 prosent.

Veien til netto driftsresultat kommer frem under:

Millioner kroner	2021	2020
Rammetilskudd	710,8	694,9
Skatteinntekter	533,6	452,9
Andre inntekter	535,8	539,0
Driftsinntekter	1 780,2	1 686,8
Driftsutgifter	-1 628,5	- 1520,8
Netto finansutgifter	-58,1	- 53,4
Netto driftsresultat	93,6	112,6

Budsjettavvik

I henhold til nye, kommunale regnskapsregler skal det kommunale regnskapet fra og med 2020 gjøres opp i balanse. Dette gjennomføres ved at det som tidligere ble presentert som et mer- eller mindreforbruk, nå blir balansert ved en belastning eller avsetning til disposisjonsfond som medfører at resultatet går i balanse.

I 2021 ville mindreforbruket i henhold til de gamle regnskapsreglene vært 88,2 millioner kroner. Veien fra netto driftsresultat til det positive budsjettavviket fremkommer slik:

Millioner kroner	2021	2020
Netto driftsresultat regnskap	93,6	112,6
Netto driftsresultat budsjett	0,3	50,0
Avvik netto driftsresultat	93,3	62,6
Økt avsetning bundne fond	-23,0	-6,5
«Mindreforbruk drift»	70,3	56,1
Investering: utsatt finansiering	17,9	22,6
Samlet «mindreforbruk»	88,2	78,7

Det positive budsjettavviket på 88,2 millioner kroner som fremkommer i tabellen over, er i henhold til regnskapsforskriftene gjort om til et regnskap i balanse. Dette ved hjelp av strykninger, gjort i form av følgende:

- 17,9 millioner budsjetterte kroner er tilbakeført fra investeringer og tilført disposisjonsfond. Denne strykningen medfører kun en tidsforskyvning i investeringer, og frigjør ikke midler.
- Det ordinære resultatet for drift viser et positivt budsjettavvik på totalt 70,3 millioner kroner i forhold til budsjettet. Dette er i regnskapet i sin helhet avsatt til disposisjonsfond.

Fordeling mindreforbruk drift på rammenivå

Tabellen under viser hvordan det positive budsjettavviket på 70,3 millioner kroner fordeler seg på de enkelte rammeområdene.

I henhold til økonomireglementet skal mindreforbruk på enhetene avsettes til overskuddsfond som de enkelte enhetene kan bruke. Bruk må imidlertid gjøres i henhold til vedtak i hovedutvalg, formannskap eller kommunestyre, alt etter behov for uttak.

I tabellen under vises kun resultatet for de enkelte rammeområdene. Kommunedirektørens forslag til fordeling mellom overskuddsfond og generelle disposisjonsfond vil bli presentert i forbindelse med egen sak knyttet til årsoppgjørdisposisjoner.

Rammeområde	Resultat 2021	Resultat 2020
Fellesinntekter	28,0	12,9
Kommunedirektøren	14,7	13,0
Barnehage	3,7	3,1
Grunnskole	8,3	5,5
Tverrfaglige tjenester	4,3	3,6
Mestring	5,8	8,9
Hjemmebaserte tjenester	-1,8	3,2
Institusjon	1,0	0,4
Plan	4,0	2,6
Tekniske tjenester	-0,4	- 0,4
Kultur	2,7	3,3
	70,3	56,1

Øvrige forhold

Nøkkeltallene som er vedtatt for Orkland kommune kommer frem i sin helhet i årsberetningen. Tallene er positive for netto driftsresultat og midler på disposisjonsfond. For lånegjeld er gjeldsgraden for høy i forhold til målsetning. Egenfinansiering av investeringer er svakere enn målsetning, men denne bør tilpasses nye regnskapsregler.

Rammeområde fellesinntekter

Området omfatter

Kommunens hovedinntektskilde: Skatt, rammetilskudd og inntektsutjevning

- Generelle statstilskudd, rammetilskudd
- Skatteinntektene
- Finansinntekter og -utgifter
- Avsetninger

- Høyere skatteinntekter enn forventet.
- Lavere renteutgifter enn forventet.
- Det ble satt av 20 millioner kroner til et egenkapitalfond for nytt Orkdal helsetun.

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Fellesinntekter	-1 097 211 104	-1 139 514 000	-42 302 896	96,3

Området viser en mindreinntekt på 42,3 millioner kroner. Dette skyldes at samlet positivt budsjettavvik på 88,2 millioner kroner ble avsatt til disposisjonsfond fra rammeområdet fellesinntekter. Korrigert for dette, har området merinntekt på 45,9 millioner kroner. Hovedårsaken er økt skatt, rammetilskudd og reduserte renteutgifter.

Skatt

De to siste årene har vært spesielle på grunn av pandemien. Mens skatteinntektene i 2020 viste en nedgang fra året før, har kommunene i 2021 en samlet skatteinngang på 236,4 milliarder kroner, en oppgang på 16,3 prosent fra 2020.

Orkland kommune er en skattesvak kommune og har cirka 76 prosent skatteinngang i forhold til nivået totalt for kommunesektoren. Omfordeling mellom skattesvake og skattesterke kommuner gjennom inntektsutjevningen ga Orkland 117,4 millioner kroner i omfordeling og gir kommunen et inntektsnivå på 94,1 prosent av landsgjennomsnittet når vi ser skatt og inntektsutjevning sammen.

Totale skatteinntekter utgjorde 533,6 millioner kroner for kommunen i 2021. 24,9 millioner kroner av dette er eiendomsskatt. Inntektsutjevningen føres som rammetilskudd og er ikke med i summen for skatteinntekter.

Rammetilskudd og generelle statstilskudd

Orkland kommune fikk 710,8 millioner kroner i rammetilskudd i 2021. Gjennom året har kommunen fått økte bevilgninger fra staten til kompensasjon for ekstrakostnader knyttet til koronapandemien. De frie midlene vi har fått i økning på grunn av pandemien, er en del av rammetilskuddet kommunen får.

I kategorien øvrige generelle statstilskudd er det ført 28,6 millioner kroner på fellesinntektene. Dette er blant annet vertskommunetilskudd, tilskudd fra havbruksfondet, kompensasjon for kapitalkostnader og deler av integreringstilskuddet.

Kommunen mottar integreringstilskudd for bosetting av flyktninger. Tilskuddet skal dekke ekstraordinære kostnader kommunen har de fem første årene av bosettingen. Tilskuddet er ført på enhetene der bruken av midlene er budsjettert. I 2021 ble det også budsjettert med 7,8 millioner

kroner i bruk av flyktningfond. Bruk av fond må føres som budsjettert i henhold til regnskapsforskriftene. IMDI la om utbetalingene av tilskudd i 2021, slik at utbetalingene for flyktninger som kom sent på året, ble beregnet og utbetalt i 2021. Kommunen fikk samlet utbetalt 19,3 millioner kroner i integreringstilskudd i 2021, dette er 2,6 millioner kroner mer enn budsjettert.

Når rammeområdene har fått kompensert for sine kostnader og fondene er ført, er det en rest på 2,8 millioner kroner som er inntektsført på fellesinntektene.

Gjeld og finans

Renter og avdrag

Orkland kommune har per 31.12.2021 en lånegjeld på nesten 2,5 milliarder kroner. Lånegjelden har i løpet av 2021 økt med 260 millioner kroner.

I 2021 betalte kommunen 23,4 millioner kroner i renter over driften. Dette er 6,5 millioner kroner lavere enn revidert budsjett og 16,5 millioner kroner lavere enn opprinnelig budsjett. Reduksjonen er en følge av det lave rentenivået i 2021. Renteøkningen kom sent på året og fikk dermed liten betydning. Norges Bank satte opp styringsrenten i september og desember, med 0,25 prosent hver gang.

I tillegg til renten som ble belastet driften, er det også ført 4,5 millioner kroner som byggelånsrenter på prosjekt, slik at totale renteutgifter på lånegjelden er på 27,9 millioner kroner.

Renteinntektene fra vann, avløp og feiing utgjorde til sammen 11,4 millioner kroner. Dette er 2,8 millioner kroner over budsjett.

Betalte avdrag for 2021 utgjorde 85,9 millioner kroner for kommunens investeringslån (eksklusiv videreutlån), som er i henhold til budsjett. I tillegg er det betalt 18 millioner kroner i avdrag på startlån.

Finans- og pengemarkedsplasseringer

Kommunen har i løpet av 2021 avsluttet sine plasseringer i aksjefond/obligasjonsmarkedet. I 2021 er det inntektsført en gevinst på nesten 1,5 millioner kroner. Det var ikke budsjettert med noen gevinst.

For innskudd i bank hadde kommunen en renteinntekt på totalt 4,7 millioner kroner. Dette var 1,7 millioner kroner mer enn budsjettert.

Renteinntekt og utbytte fra energiverk og andre selskaper utgjorde totalt 43 millioner kroner. Det var budsjettert med 43,6 millioner kroner. Mesteparten av inntektene her kommer fra Trønderenergi AS.

Andre områder

Ekstra belastning driftsregnskapet

Netto driftsresultat er belastet med 13,3 millioner kroner knyttet til utbedring av Grønørbrua og 0,7 millioner kroner knyttet til utkjøp av legehjemmel. Dette er utgifter som var budsjettert og finansiert i investeringsregnskapet, men hvor vilkårene for å belaste investeringsregnskapet med utgiftene ikke er til stede. Utgiftene er derfor belastet driftsregnskapet, og har en negativ effekt på netto driftsresultat på 14 millioner kroner.

Egenkapital nytt Orkdal helsetun

I løpet av 2021 avsatte kommunestyret 20 millioner kroner til et egenkapitalfond for nytt Orkdal helsetun. Fra 2022 er det vedtatt årlige avsetninger på 10 millioner kroner.

Rammeområde kommunedirektøren

Området omfatter

- Overordnet administrativ ledelse av all kommunal virksomhet
- Initiere og støtte utvikling av organisasjonen og tjenesteproduksjonen
- Stabs- og støttefunksjoner som økonomi, lønn og personal, IKT, kunde- og postmottak og kommunikasjon
- Utredning av saker både administrativt og politisk
- Næringsutvikling
- Beredskap
- Politikk, kontroll og administrasjon
- Kirke
- Felleskostnader

- *Norsk kylling åpner Norges største og mest moderne fabrikk for slakting og foredling av kylling i Orkanger.*
- *Det ble lansert planer for å etablere et nytt industriområde i tilknytning til Thamshavn på cirka 500 mål.*
- *Næringslivet i Orkland går godt og trenger mer arbeidskraft. Sysselsettingsvekst på 4,3 prosent i 2021.*
- *Elbilparken er på plass – ett år før de nye kravene.*
- *Chatbot Kommune Kari svarte på til sammen 31.510 spørsmål, vi hadde nesten 8000 besøkende på servicetorgene og sentralbordet besvarte 29.100 anrop.*
- *IT-avdelingen betjente 2300 brukere, 2150 elever, 2000 nettbrett, 1300 ansattmaskiner og 975 elevmaskiner og håndterte i helpdesk 7000 telefoner og registrerte 4000 saker.*
- *Det ble gjennomført lokale lønnsforhandlinger, med et nytt digitalt grensesnitt, for 1700 ansatte som ivaretok likelønnsprinsippet og markedsutsatte grupper.*
- *Vi lyktes med å omplassere overtallige og unngår oppsigelser og har mange suksesshistorier med alternativ med arbeidsutprøving.*
- *Ytterligere utvikling av prosessen med handlingsplan, som bygget videre på prosessene for de to foregående år. Vi har nå en tredelt prosess med utfordringsdokument, nøkkeltallsdokument og kommunedirektørens notat handlingsplan med budsjett. Kvartalsrapportene finner mer sin form og har nå kobling til temaplaner og planstrategi.*

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Kommunedirektøren	35 764 900	50 420 000	14 655 100	70,9

Resultatet ved slutten av året viser et mindreforbruk på 14,7 millioner kroner.

De største avvikene innenfor området i 2021 har vært:

- På enhet kommunedirektør er det et positivt avvik på 7,7 millioner kroner.
- På næring er det 0,8 millioner kroner i ikke utbetalte midler knyttet til årsoppgjørsvedtak for 2020.
- Øvrig mindreforbruk på området er 6,9 millioner kroner. Årsaken til dette er delvis at ledige stillinger har vært vakante eller ikke er erstattet i store deler av året. Det har også vært forsiktig pengebruk og god kostnadsoppfølging.
- Påløpte kostnader relatert til avslutning av tidligere kommuner er betydelig redusert i 2021 og ventes å bli minimal i 2022. I 2021 ble dette fullt ut dekket opp ved bruk av bundne fond med totalt 785 000 kroner.
- På enhet politikk er det et positivt avvik på 3,95 millioner kroner.
- Kostnadene til politikk – kommunestyre, formannskap og utvalg er 1,7 millioner kroner lavere enn budsjettet.
- Valgkostnadene ble 400 000 kroner høyere enn budsjettet. Dette er regulert opp i budsjett for fremtidige valgår.
- Kontroll og revisjon har et positivt avvik på 1,9 millioner kroner. Avviket tilbakeføres i sin helhet disposisjonsfond. Korrigeret i budsjett for 2022 og videre handlingsplan.
- I avviket ligger ubrukte midler på 500 000 kroner til Orkland kirkelige fellesråd øremerket til parkeringsplass og lyssetting ved Orkanger kirke.
- Regionale tiltak kommer ut med et positivt avvik på 500 000 kroner. Dette skyldes noe lavere aktivitet enn planlagt på området.

Spesielle poster knyttet til felleskostnader viser et positivt avvik på cirka 3 millioner kroner. I 2021 ligger også kostnader knyttet til innføring av biloppfølgingssystem Caradmin på området.

- På pensjon kom en korreksjon i beregningene i desember som medførte positivt avvik totalt for året på 2,67 millioner kroner.
- Avsetning til lønnsoppgjør kom ut med et positivt avvik på 1,12 millioner kroner.
- På Orklandbadet er det et negativt avvik på 250 000 kroner som skyldes at kommunen ikke har budsjettet for kostnader knyttet til bruk av deler av Orklahallen.
- I forbindelse med innføring av system Caradmin til oppfølging av bilparken, har det oppstått en del engangskostnader som kommunedirektøren har valgt å ikke fordele ut på enhetene. Dette ligger under denne enheten og viser et negativt avvik på 595 000 kroner i 2021.

Ansatte og sykefravær

Kommunedirektøren	Faste årsverk	Fravær
2020	60	5,2
2021	57	3,7

Kommunedirektørens stab teller 57 faste årsverk ved utgangen av året, inkludert 1,8 årsverk frikjøpte tillitsvalgte. Tallene for både 2020 og 2021 er justert for øvrige tillitsvalgte fordi disse har sin faste stilling på andre tjenester. Sykefraværet for kommunedirektørens stab har gått ned sammenlignet med 2020. Hovedårsaken til dette er mindre langtidsfravær.

Utdanningsnivå

Kommunedirektøren	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2020	0 %	53 %	47 %
2021	0 %	52 %	48 %

Rammeområdet har ikke endret seg spesielt med tanke på sammensetningen av utdanningsnivå i året som har gått. Det er en jevn fordeling av faglærte og medarbeidere med høyere utdanning. Framtidig digitalisering av administrative prosesser vil sannsynligvis over tid føre til mer vektlegging av rådgivende tjenester og at vi framover i økende grad vil rekruttere personer med høyere utdanning.

Medarbeidersamtaler

Kommunedirektøren	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	62	62

Det er gjennomført medarbeidersamtale med alle faste ansatte på rammeområdet.

Årsbudsjettmål	Svar
<p>Politikk for ytterkantene i Orkland</p> <p>Orkland kommune skal alltid ha ytterkantenes behov og ønsker i fokus når økonomiske avgjørelser tas.</p> <p>Det er viktig at også disse områdene tilgodesees, ja, kanskje enda viktigere enn i de sentrale områder av kommunen. Redusert tilbud på basistjenester, så som skole, helse og omsorg, vil få store negative ringvirkninger. Det kan medføre redusert, eller ingen tilflytting, av mennesker og næringsliv. Dette vil i sin tid gå ut over tilbud innen kultur og handel.</p> <p>Så langt som mulig bør kommunale tjenester også stedfestes til de gamle kommunesentrene.</p> <p>Kommunestyret ber kommunedirektøren i forbindelse med kommunedirektørens utfordringsnotat beskrive konkret de tjenester som kan beholdes i kommunens ytterkanter</p> <p>I kommunedirektørens forslag til budsjett og handlingsplan bør det problematiseres på områder og tjenester som står i fare for å måtte reduseres og/eller avvikles på grunn av bl.a. befolkning og økonomi. Og samtidig peke på måter hvor kommunen, om mulig kan unngå dette.</p>	<p>Sentralisering er en stor utfordring framover i alle kommuner. Forslag er vurdert i utfordringsnotat og handlingsplan</p>

Rammeområde barnehage

Området omfatter

- 14 barnehager, fordelt på 10 enheter
- Fellesområde for barnehager
- Oppvekst felles

- Alle barnehager og skoler, med et unntak, er nå Miljøfyrtårn-sertifisert.
- Orkland kommune har i løpet av 2021 blitt forespurt om å delta i nasjonale konferanser på bakgrunn av satsningene våre på Trygg før 3 og DDI (digital didaktikk for å styrke inkluderende fellesskap).
- Resultatene fra foreldreundersøkelsen viser at foresatte er godt fornøyde med barnehagene i Orkland.

Orkland har 14 barnehager som er organisert i 10 enheter. Barnehagen på Krokstadøra er organisert under Krokstadøra oppvekstsenter.

Barnehagene gir et barnehagetilbud etter bestemmelsene i lov om barnehage og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

I dette området ligger også det administrative området oppvekst felles hvor kommunalsjefen og rådgiverne er plassert.

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Barnehage	137 646 176	141 385 000	3 738 824	97,4

Rammeområdet har ved årets slutt et positivt budsjettavvik på 3,7 millioner kroner.

Oppvekst felles

Oppvekst felles er fellesområdet for hele oppvekst, og kan ikke alene direkte knyttes opp mot barnehage. Området har et lite positivt budsjettavvik ved årets slutt, på cirka 190 000 kroner, som tilskrives refunderte sykepenges.

Fellesutgifter barnehage

På fellesområdet for barnehage er det et positivt budsjettavvik på cirka 1,2 millioner kroner. Årsaken til dette er i hovedsak mindreforbruk på spesialpedagogisk hjelp til barn i andre kommuner med 214 000 kroner, lavere kompensasjon til foreldrebetaling enn budsjettet med 767 000 kroner samt lavere belastet tilskudd for barn i private barnehager i andre kommuner med 158 000 kroner. Resten tilskrives mindreforbruk på forbruksposter.

Barnehagene

Barnehagene har samlet et positivt budsjettavvik på cirka 2,3 millioner kroner, men det er store variasjoner mellom barnehagene.

Mange enheter er godt i balanse, og her tilskrives det positive budsjettavviket i hovedsak høyere refusjoner enn budsjettert.

Krokstadøra barnehage har et merforbruk på cirka 215 000 kroner som vil bli dekt opp av mindreforbruk ved Aa skole. De er en felles enhet.

Lensvik og Mølnbukt barnehage har et merforbruk på 163 000 kroner, som kan dekkes av overskuddsfond. Grøtte og Evjen barnehager har et merforbruk på henholdsvis 519 000 kroner og 193 000 kroner. Disse enhetene har overskuddsfond til å dekke deler av merforbruket. Grøtte barnehage vil stå igjen med et udekket merforbruk på cirka 475 000 kroner og Evjen barnehage vil ha et udekket merforbruk på cirka 95 000 kroner. Felles for alle disse barnehagene er at det er høyere lønnskostnader enn budsjettert.

Ansatte og sykefravær

Barnehage	Faste årsverk	Fravær
2020	220,9	6,9 %
2021	212	8,7 %

Samlet sykefravær i 2021 for rammeområde barnehage er 8,7 prosent.

Det er stor variasjon mellom enhetene, fra 5,2 prosent i Lensvik og Grøtte barnehage til 17,6 prosent i Gjølme barnehage. I de minste barnehagene med få ansatte blir fraværspersenten høy ved sykemeldinger. Det er flere av barnehagene som har langtidssykefravær, og i forbindelse med korona har det også blitt en del enkeltdager på de ansatte. Ansatte følges opp med tilrettelegging og oppfølgingsplaner, og har tett kontakt med sin nærmeste leder.

Nærværarbeidet er av stor betydning for et godt arbeidsmiljø, noe alle barnehagene prioriterer høyt for å hindre sykemeldinger og mistrust på arbeidsplassen. I tillegg er det gjennomført vernerunder sammen med bedriftshelsetjenesten.

Utdanningsnivå

Barnehage	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2020	13 %	35 %	52 %
2021	8 %	37 %	55 %

Medarbeidersamtaler

Barnehage	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	190	229

Barnehagene gjennomfører medarbeidersamtaler en gang per år, men på grunn av pandemien er noen utsatt til første kvartal 2022. Deretter planlegges det å være i rute med årlige samtaler for alle ansatte.

Andre områder

Det er et omfattende arbeid å slå sammen fire kommuner. På samme måte er det også ulik kultur og rammebetingelser i 14 barnehager. Det har vært et prioritert arbeid å bygge felles kultur, og etablere en god faglig og sosial plattform i orklandsbarnehagene. På tross av covid-19 har vi kommet langt på det området, og vi vil fortsette det viktige arbeidet i 2022.

Barnehagene har utarbeidet nye årsplaner. Det er en omfattende prosess der ansatte er viktige bidragsytere. Det har kommet gode tilbakemeldinger fra barn og foreldre.

Foreldreundersøken

I foreldreundersøkelsen får foreldre og foresatte si sin mening om barnehagetilbudet, barnas trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage. Skalaen som brukes er fra 1-5, der 5 er beste karakter.

	2020		2021	
	Orkland	Nasjonalt	Orkland	Nasjonalt
Ute- og innemiljø	4,3	4,2	4,3	4,2
Relasjon mellom barn og voksen	4,5	4,5	4,5	4,5
Barnets trivsel	4,8	4,8	4,8	4,7
Informasjon	4,2	4,3	4,4	4,3
Barnets utvikling	4,7	4,6	4,7	4,6
Medvirkning	4,3	4,3	4,4	4,3
Henting og levering	4,5	4,4	4,5	4,4
Tilvenning og skolestart	4,6	4,5	4,5	4,5
Tilfredshet	4,6	4,5	4,6	4,5

Resultatene viser at foresatte er godt fornøyde med barnehagen i Orkland. Svarprosent var 73 prosent i 2021, noe som var 7 prosent lavere enn i 2020.

Koronapandemien

Alle barnehagene har i løpet av 2021 hatt tilnærmet ordinært tilbud. Gleden var stor både blant barn og voksne da vi kunne starte på grønt nivå i trafikklysmodellen etter sommeren, og soneinndeling i utemiljøet ble fjernet. I desember gikk vi imidlertid tilbake til gult nivå igjen. Ingen av barnehagene har vært helt stengt som følge av covid-19 i løpet av 2021, men noen få avdelinger har hatt redusert åpningstid på enkelte dager.

Ansatte har vært løsningsorienterte og fleksible i dette annerledesåret. Til tross for en pandemi med mange smitteverntiltak, viser brukerundersøkelsen høy tilfredshet hos foreldrene.

Utviklingsprosjekt

Staten finansierer kvalitetsutvikling og kompetanseheving i barnehagesektoren gjennom regionsamarbeid. Utviklingsprosjekter i Orkland er i stor grad knyttet til regionsamarbeidet i Trøndelag sørvest, lakseregionen, oppvekst (tidligere Orkdal/Øy). Her deltar kommunene Frøya, Heim, Hitra, Orkland, Rindal og Skaun. I kompetansemodellen har universitets- og høyskolesektoren fått rollen som utviklingspartnere.

Våren 2021 ble det etablert en prosjektgruppe som skal lede arbeidet med å videreføre *Trygg før 3* i orklandbarnehagene. *Små skritt, store sprang* er det lokale navnet på utviklingsarbeidet. Kvalitetssatsing skal bidra til å bedre relasjonene mellom barna og de ansatte i barnehagen. Prosjektets målsetting er at implementeringen av *Trygg før 3* skal bidra til at CLASS (Classroom Assessment Scoring System) er en del av det forebyggende og systematiske arbeidet for å sikre et trygt og godt barnehagemiljø. CLASS er et måleverktøy som måler kvaliteten på samspillet mellom ansatte og barn på gruppenivå.

Tre ansatte har tatt trainee-utdanning, noe som har gjort det mulig å drive opplæring i CLASS. Dette har vært avgjørende for implementeringen.

Barnehagenettverket er styringsgruppe for utviklingsarbeidet. I november var det kick-off med alle barnehageansatte for å markere starten for *Små skritt, store sprang*. Her deltok hovedutvalgsleder for både helse og oppvekst, sammen med administrativ ledelse. I starten av desember var det avslutningskonferanse for *Trygg før 3* i Oslo, med innlegg fra Orkland på den nasjonale konferansen.

Rammeområde grunnskole og SFO

Området omfatter

- Fellesutgifter grunnskole
- Ni enheter med en eller flere grunnskoler

- *Etterlengta tilbygg på plass for Gjølme skole.*
- *Første driftsår for Newtonrommet har vært en stor suksess med høy aktivitet. Det er stor stas for barn og unge å besøke Newtonrommet. Vi får veldig gode tilbakemeldinger!*
- *Ingen av skolene har vært stengt som følge av covid-19 i 2021.*

I Orkland kommune er det ti grunnskoler. Fire skoler har 1.–7. trinn, fem er kombinerte barne- og ungdomsskoler 1.–10. trinn, mens en er ungdomsskole med elever i 8.–10. trinn.

Aa skole er del av Krokstadøra oppvekstsenter, hvor også barnehagen ligger. Lensvik og Lysheim er to separate skoler som er samlet i en felles enhet.

Det er store forskjeller mellom skolene når det gjelder både størrelse, utforming og antall elever. Grøtte skole er den største med 483 elever, mens Lysheim er den minste med 28 elever.

Grunnskolene gir opplæring i henhold til lov om opplæring og læreplanverket for kunnskapsløftet. Grunnskoleopplæring er pliktig for alle barn mellom 6 til 16 år. En del elever har rett til fri skoleskyss. Alle skoler med barnetrinn gir tilbud om skolefritidsordning. De gir også tilbud om gratis leksehjelp til de elevene som tilhører barnetrinnet.

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Grunnskole	206 107 565	214 426 000	8 318 435	96,1

Rammeområdet har et mindreforbruk ved årets slutt på cirka 8,3 millioner kroner.

Fellesutgifter skole

Fellesutgifter grunnskole har et mindreforbruk på cirka 3,5 millioner kroner. Dette tilskrives lavere kostnader på grunnskoleopplæring andre kommuner med cirka 1,2 millioner kroner, samt at det har kommet inn refusjon tilsvarende 1 million kroner fra Hitra kommune. Videre er det lavere kompensasjon for moderasjonsordning SFO med cirka 537 000 kroner. Dessuten er det lavere kostnader til skoleskyss og spesialundervisning privat skole med til sammen cirka 700 000 kroner enn budsjettet.

Grunnskole og SFO

Enhetene har samlet sett et mindreforbruk på cirka 4,7 millioner kroner ved årets slutt. I all hovedsak tilskrives dette høyere refusjoner enn budsjettet på både sykepenger og foreldrepenger, samt andre refusjoner.

To skoler har ved årets slutt et merforbruk. Dette gjelder Årlivoll skole og Gjølme skole, med henholdsvis cirka 224 000 og 26 000 kroner. Begge enhetene har overskuddsfond til å dekke merforbruket som relateres til lønnskostnader.

Meldal barne- og ungdomsskole balanserer ved å dekke inn høyrere lønnskostnader enn budsjettet ved å frigjøre bundne fondsreserver, samt å bruke overskuddsfond på til sammen 1,011 millioner kroner.

Evjen skole har et stort mindreforbruk på cirka 1,7 millioner kroner som kan tilskrives lavere lønnskostnader på grunn av midlertidige løsninger innen ledelse og høyere refusjoner på sykepenger og foreldrepenger enn budsjettet.

Ansatte og sykefravær

Grunnskole	Faste årsverk	Fravær
2020	275,5	7,1 %
2021	271,0	7,5 %

For rammeområde skole og SFO er det samlede sykefraværet på 7,5 prosent i 2021, det vil si en liten økning fra året før.

Enhetene rapporterer at sykefravær for det meste skyldes helsemessige grunner og i liten grad skyldes arbeidsplassrelaterte årsaker. Det var vært noe forhøyet fravær gjennom året som følge av koronapandemien.

Langtidssykemeldte følges opp med oppfølgingsplaner og det holdes god kontakt med den sykemeldte. I de tilfellene fraværet er relatert til arbeidsplassen er tiltak satt inn. I enheter med høyt sykefravær rapporteres det at det har vært utfordrende å skaffe vikarer med riktig kompetanse.

Utdanningsnivå

Grunnskole	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2020	12 %	22 %	66 %
2021	10%	15 %	75 %

Medarbeidersamtaler

Grunnskole	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	141	299

Det er av ulike grunner ikke gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte i 2021. Noe skyldes høyt fravær i den perioden samtalen var planlagt. Enkelte enhetsledere har over 50 ansatte, og det gjør det krevende å gjennomføre alle samtaler. Det ses på muligheten for å ha avdelingsledere med personalansvar i disse enhetene for å gjøre det mer praktisk å gjennomføre hvert år. Alle enheter har en plan for gjennomføring i løpet av første kvartal i 2022.

Andre områder

Fra 2021 rapporteres resultat fra brukerundersøkelser og faglige kartlegginger i egen tilstandsrapport fra skole. www.orkland.kommune.no/tilstandsrapportskole

Elevfravær i prosent

Rammeområde	2020	2021
Første kvartal	Ikke rapportert	3,0
Andre kvartal	2,1	3,2
Tredje kvartal	5,0	4,5
Fjerde kvartal	2,7	6,6

I tabellen over er ikke timefravær tatt med, kun dokumentert og udokumentert dagsfravær.

Elevfraværet er langt høyere i 2021 enn i 2020. Dette skyldes i hovedsak fravær relatert til covid-19. Flere skoler hadde større utbrudd av covid-19 i november og desember 2021.

Bekymringsfullt fravær

Bekymringsfullt defineres som:

- Ugyldig fravær fra enkelttime (udokumentert). Dette innebærer intern skulk og «vandring.»
- Elever som kommer for seint mer enn to ganger i løpet av en uke.
- Elever som har mer enn tre enkeltdager fravær i løpet av en måned.
- Hvis foresatte ofte opplever at eleven ikke vil møte på skolen.

	Antall saker meldt til rektor om bekymringsfullt fravær	Antall saker meldt til kommunens fraværsteam
2020	11	1
2021	9	6

Vi er ikke fornøyde med hvordan bekymringsfullt fravær rapporteres. Vi vil vurdere hvordan vi skal gjøre dette gjennom *Program mot utenforskap prosjekt 4 - Øke andelen som fullfører videregående opplæring.*

Skolemiljøsaker

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. Et systematisk arbeid er avgjørende for å skape et trygt og godt skolemiljø.

Opplæringsloven pålegger skolene en aktivitetsplikt som innebærer at alle ansatte på skolen skal følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak. I alvorlige tilfeller skal rektor varsle skoleeier.

Aktivitetsplan er en skriftlig plan som skolen må lage i det de får vite at en elev ikke har det trygt og godt på skolen, enten gjennom undersøkelser på eget initiativ eller etter at en elev selv sier fra.

Hvis en elev eller foreldrene ikke er fornøyd med hvordan skolen følger opp saken, kan de melde fra til Statsforvalteren. Å melde fra til Statsforvalteren er imidlertid først aktuelt hvis saken allerede er tatt opp med rektor.

Navn	Antall innmeldte saker til rektor 4. kvartal	Antall nye aktivitetsplaner i 4. kvartal	Antall saker meldt til Statsforvalteren i 4. kvartal	Antall saker meldt til rektor hittil i år	Antall nye aktivitetsplaner hittil i år	Antall saker meldt til Statsforvalteren hittil i år
Sum	15	8	0	63	46	2

Korona

I vårhalvåret 2021 var alle skoler på gult nivå, med unntak av ungdomsskolene, som i noen uker på nyåret var på rødt nivå. Fra høsten 2021 fikk alle skoler begynne på grønt nivå. Nivået ble justert til gult i løpet av høsten 2021.

Ingen av skolene har vært stengt som følge av covid-19 i 2021. Opplæringen har stort sett gått som normalt, noe som også har vært forventet fra regjeringens side. Eventuelle avvik fra normal drift skulle meldes til Statsforvalteren, og ingen avvik er meldt fra Orkland kommune i 2021.

Utviklingsprosjekt

Staten finansierer kvalitetsutvikling og kompetanseheving i skolesektoren gjennom regionsamarbeid. Utviklingsprosjekt i Orkland er i stor grad knyttet til regionsamarbeidet i Trøndelag sørvest lakseregionen, hvor kommunene Frøya, Heim, Hitra, Orkland, Rindal og Skaun deltar. I kompetansemodellen har universitets- og høgskolesektoren fått rollen som utviklingspartnere.

Fra høsten 2020 har alle skoler i Orkland deltatt i Statped's skoleutviklingsprosjekt *Digital didaktikk og inkluderende praksis (DDI)*. Meldal barne- og ungdomsskole har deltatt siden 2019. Målet med prosjektet er å styrke profesjonsfellesskap og delingskultur, styrke samarbeid mellom PP-tjeneste og skole, øke inkluderingen i klasserom og styrke laget rundt eleven. Prosjektet består av fem moduler. Alle skolene forventer å gjennomføre alle modulene innen våren 2022.

Rammeområde tverrfaglige tjenester

Området omfatter

- Integrering
- Barne- og familietjenesten

- *Enheten integrering har på grunn av pandemien forbedret rutiner for flerspråklig informasjon, noe som har vært til god hjelp for deres deltakere.*
- *Samhandlingen mellom tjenester i Barne- og familietjenesten er styrket for å møte nye barnevernsreform.*
- *PPTs involvering og samarbeid med skoler og barnehager om DDI og Små skritt store sprang fører til et bedre ordinært opplæringstilbud.*

Integrering

Tjenesten består av to avdelinger:

- Flyktingtjenesten
- Voksenopplæringen

Hovedoppgaven for flyktingtjenesten er bosetting av nyankomne flyktninger og gjennomføring av introduksjonsprogrammet. Voksenopplæring gis både til de som følger introduksjonsprogrammet som flyktninger, og alle andre innvandrere som har rett og plikt til å lære norsk. Voksenopplæringen har også ansvar for grunnskoleopplæring for voksne.

For å lykkes med integreringsarbeidet er det avgjørende med et godt tverrfaglig samarbeid, i tillegg til samarbeid med frivilligheten og arbeidsmarkedet.

Enheten ble høsten 2021 samlokalisert ved Orkdal vidaregåande skole. Dette har gitt positive følger for samarbeidet og arbeidsmiljøet i enheten.

I 2021 ble det bosatt 22 flyktninger i Orkland.

Enheten har det siste året gjennomført en nedbemanningsprosess i tett dialog og drøftinger med de tillitsvalgte. Det har i hele prosessen vært prioritert å ha god involvering og informasjonsflyt til de ansatte, for å redusere usikkerhet knyttet til videre nedbemanning og mulig omorganisering av enheten.

Elever på voksenopplæringen

Rammeområde	Første kvartal	Andre kvartal	Tredje kvartal	Fjerde kvartal
Grunnskole voksne	41	43	24	23
Norskopplæring	51	53	35	37

Barne- og familietjenesten

Tjenesten består av fire avdelinger:

- Barneverntjenesten
- Familiesenteret
- Helsestasjon- og skolehelsetjenesten
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Tjenesten er samlokalisert med psykisk helse- og rusarbeid, samt friskliv og rehabilitering i Folkehelsesenteret. Målet er økt tverrfaglig samarbeid og en sterk grad av medvirkning fra barna, og et tett samarbeid med foreldrene og deres nettverk.

Resultatoppgjøret

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Tverrfaglige tjenester	60 677 526	65 015 000	4 337 474	93,3

Ved utgangen av året har rammeområdet totalt et mindreforbruk på cirka 4,3 millioner kroner.

Barne- og familietjenesten har et mindreforbruk på i overkant av 4 millioner kroner i 2021. Dette skyldes i hovedsak vakanse i stillinger, refusjoner og prosjektmidler som skal videreføres til 2022 i form av styrkingstiltak i familiesenteret.

Enheten integrering har et mindreforbruk på cirka 327 500 kroner i 2021. I hovedsak på grunn av vakanser og sykelønnsrefusjoner.

I barne- og familietjenesten har helsestasjon- og skolehelsetjenesten blitt styrket med en stilling, både for å kunne ivareta lovpålagte oppgaver og følge opp sårbare barn, samt kunne bidra i kommunens testteam i forbindelse med koronapandemien.

Barneverntjenesten, PPT og familiesenteret har vært operative under hele pandemien i 2021. Det har vært en sterk økning i antall henvendelser til familiesenteret, mens antall meldinger til barneverntjenesten har vært relativt stabilt fram til høsten 2021, da de fikk en merkbar økning.

Ansatte og sykefravær

Tverrfaglige tjenester	Faste årsverk	Fravær
2020	60,8	7,3 %
2021	54,3	8,1 %

Rammeområdet har i 2021 et samlet sykefravær på 8,1 prosent. Sykefraværet er ikke arbeidsrelatert, og det jobbes kontinuerlig med nærværarbeidet for å hindre sykmeldinger og mistrivsel på arbeidsplassen. Ansatte følges opp med tilrettelegging og oppfølgingsplaner, og har tett kontakt med sin nærmeste leder.

I barne- og familietjenesten er det etablert et overordna AMU for alle fire avdelingene.

Medarbeidersamtaler er gjennomført med alle ansatte i 2021. I tillegg er det gjennomført vernerunder sammen med bedriftshelsetjenesten.

Utdanningsnivå

Tverrfaglige tjenester	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2020	1 %	10 %	89 %
2021	0 %	10 %	90 %

Medarbeidersamtaler

Tverrfaglige tjenester	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	60	60

Andre områder

Barneverntjenesten har for 2021 utarbeidet en egen tilstandsrapport for barnevernet.

Barnetall:

Innhentede tall fra helsestasjon viser følgende fordeling av årskull (tallene er ikke justert for til- og fraflytting):

	Antall fødte					
	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Orkland - SSB prognose	156	158	142	168	184	179
Orkdal	121	110	114	109	126	118
Meldal	32	32	27	41	35	40
Agdenes	16	7	6	17	20	17
Snillfjord	5	2	2	4	4	5
Totalt fødte	174	151	149	171	185	180

Utviklingsprosjekt

I barne- og familietjenesten har de i løpet av 2021 avsluttet utviklingsprosjektene *Trygge foreldre*, *trygge barn* og LOS. *Trygge foreldre*, *trygge barn* er et foreldreveiledningsprogram utført av helsesykepleierne. LOS er et prosjekt som har vært organisert i PPT med hensikt å hindre skolevegring. Tiltakene er videreført som metodikk i avdelingene.

I samarbeid med barneverntjenestene i kystregionen, er det fra statens side bevilget midler til en fosterhjemveileder som skal styrke fosterhjemarbeidet i disse kommunene. Orkland er vertskommune for denne stillingen. Prosjektet ble startet opp i 2020 og blir videreført til 2022.

Kystregionen vurderer god effekt av fosterhjemveilederen, og stillingen har til enhver tid full saksmengde. I et samarbeid mellom Bufetat, barneverntjenestene i kystregionen og fosterhjemveilederen, er det også i 2021 startet opp gruppeveiledning for fosterhjemmene. Å satse på gruppe er ønskelig for å nå flere, og et supplement til den individuelle veiledningen som er nødvendig i flere saker.

Årsbudsjettmål

Årsbudsjettmål	Status
<p>Integreringsarbeid</p> <p>Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede ulike modeller for organisering av integreringsarbeidet i Orkland i lys av Kommuneplanens offensive ambisjoner om at kommunen skal være en foregangskommune i integreringsarbeidet. Orkland må lykkes i sitt integreringsarbeid med vesentlig lavere bruk av «flyktningemidler» enn tidligere. Det må samtidig være en bevissthet om at integreringsarbeidet må nå ut til langt flere enn de som har flyktningstatus. Utredningsarbeidet må belyse Voksenopplæringas rolle og ressurser, og det må beskrive ressursbruk og organisering i andre sammenlignbare kommuner. Hovedutvalg Oppvekst fungerer som politisk styringsgruppe for utredningsarbeidet. Utredningen gjennomføres innen utgangen av september 2021.</p>	<p>Hovedutvalg oppvekst ble 10. februar 2021 orientert om framdriftsplan og forslag på hvordan utredningsarbeidet skulle gjennomføres.</p> <p>Utredningen ble lagt fram i hovedutvalget 9. juni 2021 til orientering.</p> <p>Det jobbes med en samarbeidsavtale mellom kommunal og fylkeskommunal voksenopplæring mars 2022.</p> <p>En eventuell ny organisering av enheten integrering er tidligst på plass fra august 2022.</p>

Rammeområde mestring

Området omfatter

- Fellesområde for helse- og mestringstjenestene, herunder tildelingskontor, koordinerende enhet og legetjeneste
- Psykisk helse- og rusarbeid
- Friskliv og rehabilitering
- Nav
- Samhandlingsenheten (SIO) – Legevakt og ØHD-senger. Orkland kommune er vertskommune

- Sterk og stødig fylte 10 år.
- Psykisk helse og rusarbeid har startet et spennende forskningsprosjekt for behandling av depresjon sammen med Universitetet i Oslo og Oxford University.
- Involvert i mange spennende utviklingsprosjekt.

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Mestring	117 470 110	123 259 000	5 788 891	95,3

Rammeområde mestring har et mindreforbruk på 5,8 millioner kroner i 2021. Dette skyldes i hovedsak:

- Lavere utgifter til økonomisk sosialhjelp i 2021 (1 million kroner)
- Vakante stillinger i enhetene Nav og friskliv og rehabilitering, som følge av sykefravær og prosjekt (3,3 millioner kroner)
- Ubrukt reserve (1 millioner kroner)

Økonomisk sosialhjelp

Økonomisk sosialhjelp er velferdssamfunnets sikkerhetsnett for å sikre at alle har tilstrekkelige midler til livsopphold. Under den pågående pandemien har behovet for økonomisk sosialhjelp økt. Det har vært vanskelig å forutse behovet gjennom året. Koronatiltakene ble forlenget på statlig nivå, og den forventede økningen av økonomisk sosialhjelp til denne gruppen uteble. Budsjettet ble økt med 2 millioner kroner. Dette ble noe høyere enn nødvendig.

Vakante stillinger som følge av sykefravær og prosjektmidler

Pandemien har ført til endringer i arbeidshverdagen for flere enheter. Kommunen har søkt og fått prosjektmidler fra Statsforvalteren som har vært vanskelig å få benyttet grunnet pandemisituasjonen. Det har i tillegg vært sykefravær på flere enheter som det ikke har vært hensiktsmessig å sette inn vikar i på grunn av lengden på eventuelle vikariater.

Ansatte og sykefravær

Mestring	Faste årsverk	Fravær
2020	91	7,4 %
2021	89	8,0 %

Utdanningsnivå

Kommunedirektøren	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2020	8 %	17 %	75 %
2021	7 %	19 %	74 %

Medarbeidersamtaler

Rammeområde	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
Mestring	145*	114

*Psykisk helse- og rusarbeid har gjennomført 2 runder med medarbeidersamtaler som følge av omorganisering

Nøkkeltall

Tildelingskontor	2020	2021
Antall søknader helse- og omsorgstjenester	2 048	1 845
Antall innvilgede vedtak og revurderinger	2 167	1 867
Antall avslag	17	13
Antall pasienter fra sykehus til sykehjem	173	112
Antall betalingsdøgn sykehus	42	450
Antall mottatte e-meldinger fra sykehus	4 156	12 682
Antall søknader om kommunal bolig	81	80
Antall søknader om startlån	133	127
Antall vedtak om boveiledning	10	6

Friskliv og rehabilitering	2020	2021
Antall brukere totalt	1 307	1 883
Fysioterapi	515	655
Ergoterapi	704	959
Friskliv	88	126
Hverdagsrehabilitering	139	143

Psykisk helse og rusarbeid	2020	2021
Antall unike brukere av tjenesten	1 049	1 338
Antall konsultasjoner/ brukermøter	8 463	7 611
Antall vedtak (Heldøgns omsorg og tjenester i hjemmet)	30	50
Antall brukere av dagsenter	112	114

Kvinner prater, menn gjør: 63 % av alle som ønsker samtaler er kvinner, 37 % av alle som deltar på aktiviteter er menn.

Den største økningen i nye henvendelser kommer fra unge: 18 - 30 år.

De harde 40-åra: Snittalderen for tjenestemottakere i tjenesten er 42 år, både blant menn og kvinner.

Ingen venteliste: Alle får tilbud innen 14 dager. Bruker bestemmer selv ventetid. Når brukeren ønsker det gis det tilbud på dagen.

Legetjenesten	2020	2021
Antall unike brukere/ pasienter	17 528	18 636
Antall konsultasjoner	72 000	75 000
Antall leger	17 (16 hjemler)	17 (16 hjemler)
Avvik	5	16

NAV	2020	2021
Registrerte aktive brukere rådgiving, gjeldsrådgiving og økonomisk sosialhjelp	926	973
Aktive brukersaker gjeldsrådgivning		212
Mottakere økonomisk sosialhjelp	467	461
Mottakere av økonomisk sosialhjelp som har forsørgeransvar for barn under 18 år	141	153

*Kvalifiseringsprogrammet er for personer mellom 18 til 67 år som ønsker å komme i arbeid, men som trenger ekstra oppfølging for å klare det. Programmet er på fulltid, tilsvarende hel arbeidsuke.

Andre områder

Som følge av rekrutteringsutfordringer innenfor legetjenesten er det gjennomført en utredning knyttet til endring av tilknytningsform og overtakelse av driftsansvaret for legekantorene. Forhandlingene er i sluttfasen og det planlegges virksomhetsoverdragelse av hjelpepersonell i løpet av våren 2022.

Nav sitt flyktningsteam jobber spesielt med arbeidsrettet oppfølging av flyktninger og innvandrere. I teamet er det inkludert en prosjektstilling som jobber særskilt med kartlegging, oppfølging og kontakt mot næringslivet. Gjennom dette arbeidet har man i stor grad lyktes med å få avklart arbeidsevne og fått flere over i fast arbeid.

Utviklingsprosjekt

FOU

- Inkludering og arbeid er et samarbeidsprosjekt mellom Orkland kommune og Rosenvik. Målgruppa er ungdom som har falt ut av arbeidsliv eller samfunnsliv. Målsettingen er koordinert med tett oppfølging fra både Rosenvik og psykisk helse- og rusarbeid for å få ungdom ut i skole eller arbeidsliv og bli en aktiv deltaker i samfunnslivet. Ordningen har fire plasser. Det gis tilskudd fra Statsforvalteren.
- Videreutvikling av prosjektet *Rask psykisk helsehjelp (RPH)*. Seks ansatte får utdanning som kognitivterapeut og supplerer det allerede eksisterende fagteamet av kognitive terapeuter som jobber etter RPH-modellen.
- Samarbeid med NTNU: Psykologistudenter i samfunnspsykologisk praksis samler inn data som brukes i forskning og utviklingsarbeid på fagfeltet. NTNU utfører oppdraget og kommunen har ingen kostnader, men tilbyr veiledning.
- Samarbeid om prosjektet FEPTREAT: *Depressive disorder in primary care – an integrated solution for improving treatment and preventing severe outcome*. Samarbeidsparter: Universitetet i Oslo, University of Oxford og Oslo kommune. Støtte fra Norges Forskningsråd til en stilling for forskningsassistent i Orkland kommune.
- Kommunen er medlem av lokalt forskningsutvalg ved St. Olavs hospital.
- Deltar i piloten *Nettassistert selvhjelp for angst og depresjon*, i samarbeid med HelseDirektoratet, Norsk helsenett og Direktoratet for e-helse.

- *Kunnskapsbasert habilitering, NTNU.* Utvikle nettbasert videreutdanning som består av åpent nettkurs og et e-læringsemne som tilbys gjennom NTNU Videre. NTNU er søkerinstitusjon og innehar prosjektlederrollen. Orkland kommune og Trondheim kommune deltar som part i prosjektet, bestående av to ansatte innen helse- og omsorgstjenestene (40 prosent-stilling x 2). Planlagt fullført juni 2022. Regionalt kunnskapssenter for habilitering, RKBU, institutt for psykisk helse.
- *Fra student til kompetent yrkesutøver, NTNU.* Tverrfaglig praksisperioder av ergoterapeut- og fysioterapeutstudenter.
- *Hverdagsgledekurs, Folkehelseinstituttet.* Forskning på effekt av hverdagsgledekurset på bl.a. livskvalitet, yrkesdeltagelse, bruk av helsetjenester, selvopplevd helse, mestring og fysisk aktivitet.
- *Trygge kropper trygge barn, NTNU.* Oversettelse, kulturell tilpasning og utprøving av det universelle forebyggingsprogrammet Confident Body Confident Child. Målet er å redusere fedme og kroppsmisnøye for å tidlig forebygge ikke-smittsomme sykdommer, psykiske lidelser og spiseforstyrrelser.

Årsbudsjettmål

Tiltak	Status
VTA-overenskomst Vi ber kommunedirektøren gi kommunestyret en vurdering om Orkland kommune skal følge VTA-overenskomsten for Orkdalstorget og Sampro. VTA-avtalen gjelder for bedrifter av typen Rosenvik o.l.	Det er utredet og vil utgjøre kr 186 000 inkl sosiale utgifter. Det er ikke funnet rom for økning i kommunedirektørens budsjettforslag.

Rammeområde hjemmebasert omsorg

Området omfatter

- Hjemmetjeneste
- Bo og miljø

- Alle trygghetsalarmene er byttet ut med digitale alarmer.
- Vi har tatt i bruk 25 medisinroboter i hjemmetjenesten.
- Nye og flotte omsorgsboliger på Krokstadøra ble ferdigstilt.

Enhetene hjemmetjeneste og bo og miljø er av de største enhetene i Orkland og yter tjenester i hele kommunen. For disse enhetene har 2021 i likhet med 2020 vært preget av sammenslåingsarbeid og organisasjonsarbeid. De som arbeider ved disse enhetene, har pasient- og brukernært arbeid. De har gjennom 2021 stått i frontlinjen når det gjelder å bli eksponert for korona. Det er all grunn til å fremheve at 2021 har vært et krevende år på flere måter.

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Hjemmebaserte tjenester	245 472 451	243 654 000	-1 818 451	100,7

Regnskapet viser et merforbruk på 1,8 millioner kroner. Dette skyldes økning av oppgaver som følge av flere nye brukere innenfor bo- og miljøtjenesten. Enheten har overskuddsfond som dekker merforbruket.

Ansatte og sykefravær

Hjemmebaserte tjenester	Faste årsverk	Fravær
2020	286	11,9 %
2021	288	11,5 %

Det arbeides aktivt med nærvær på avdelingene i henhold til nærvær rutiner. Dette skjer i tett samarbeid med fastlege og Nav.

Utdanningsnivå

Hjemmebaserte tjenester	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2020	29 %	54 %	17 %
2021	27 %	51 %	22 %

Medarbeidersamtaler

Hjemmebaserte tjenester	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	370	530

Enheten hjemmetjeneste mangler 60 medarbeidersamtaler på grunn av at lederressurs ble satt av til arbeid med covid-19. Bo og miljø mangler 100 samtaler. Årsaken til dette er at det ikke har vært fungerende leder ved to avdelinger store deler av året. Planene er at ledere kommer på plass og medarbeidersamtaler tas forløpende i 2022.

Nøkkeltall

Hjemmetjeneste	2020	2021
Antall unike brukere	945 (377 menn og 568 kvinner)	1 070 (445 menn og 625 kvinner)
Antall trygghetsalarmer i bruk	528	573
Antall matombringinger	81 439	66 675

Bo og miljø	2020	2021
Antall beboere i bolig med bemanning	61	66
Antall brukere på dagaktivitetstilbud	82	99
Antall vedsekker produsert på Sampro	5 000	8 500
Antall timer plenklipping utført av Orkdalstorget	419	500
Antall kjørte kilometer med postombringning	21 300	21 300

Utviklingsprosjekt

Tidlig oppdagelse av forverret tilstand (TOFT) er et prosjekt i det nasjonale pasientsikkerhetsprogrammet, i utgangspunktet som pilotprosjekt for noen få kommuner. Videre blir disse kommunene implementeringsansvarlige, da støttet av kompetanse og utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester.

Hjemmetjenesten i Orkdal tok i 2019 initiativ til å bli med å videreutvikle prosjektet og implementerte dette i daglig drift gjennom ett års innføring.

Systemet baseres på kliniske verktøy som gir beslutningsstøtte for helsepersonell og påfølgende tidlig oppdagelse av forverret tilstand. Dette har resultert i at alvorlig sykdom og tidlig død som følge av sykdom hos innbyggere i Orkland er forhindret. Hjemmetjenesten i Orkland bidrar med dette til færre innleggelses i sykehus og i sykehjem, i tillegg til betydningen det har for den enkelte. Implementering av metodene er nå gjennomført for alle ansatte i hjemmetjenesten og institusjonstjenestene i Orkland og benyttes nå i daglig drift som en naturlig del av tjenesten. Metodikken er under stadig utvikling med hjemmetjenesten i Orkland som ledende aktør innen feltet. Vi gjennomfører nå i stor grad undervisning i denne metoden for kommuner i hele Trøndelag.

Mot slutten av 2021 startet hjemmetjenesten opp et prosjekt med hensikt å sørge for tilstrekkelig sykepleierdekning i kommunen. Tjenestene er fra før av organisert tilnærmet som tidligere, og organiseringen i seg selv gir behov for et visst antall sykepleiere. Behovet for antall sykepleiere med dagens driftsmodell er større enn det enheten er i stand til å rekruttere. Dagens driftsmodell legger heller ikke til rette for optimal utnyttelse av sykepleierressursene. I prosjektet skal hjemmetjenesten prøve ut en metode for å sikre rekruttering, skape godt arbeidsmiljø og metoder for utvikling i tråd med omgivelsene og best mulig ressursutnyttelse. Prosjektet inkluderer også gjennomgang og endring av dagens bruk av fagutdannet arbeidskraft. Prosjektet starter i august 2022 og har potensial til å gi en løsning på sykepleiermangelen.

Rammeområde institusjonstjeneste

Området omfatter

- Orkdal helsetun
- Meldal helsetun
- Fellesutgifter institusjon

- Byggetrinn en på Meldal helsetun ble ferdig på starten av 2022, her har det vært jobbet godt med innhold og planlegging av drift i nytt bygg.
- Orkdal helsetun har gjennomført utviklingsprosjektet sammen med NTNU og utarbeidet et system for mottak av sykepleierstudenter.

Det er fire sykehjem i Orkland kommune. Orkdal og Meldal helsetun består som selvstendige enheter med egen enhetsleder i Orkland. Institusjonene i Lensvik og på Krokstadøra er organisatorisk plassert under hjemmetjenesten. Dette for å sikre god bruk av tilgjengelige ressurser og fagkompetanse på tvers av institusjonstjenesten og hjemmetjenesten.

Plasser	2020	2021
Orkdal helsetun	106	102
Meldal helsetun	73	73
Hamnahaugen helse- og omsorgssenter	31	31
Snillfjord omsorgssenter	18	8

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Institusjon	156 038 374	156 989 000	950 626	99,4

Rammeområde institusjon har et mindreforbruk på 950 000 kroner i 2021. Dette skyldes i hovedsak merinntekt på vederlag på Orkdal helsetun.

I budsjettet for 2021 ble institusjonstjenesten styrket med cirka 11 millioner kroner på bakgrunn av behov for 2:1 bemanning på en bruker. Så lenge brukerne er over 67 år, får ikke kommunen refundert utgifter fra staten under ordningen for ressurskrevende brukere. Til sammen tre brukere hadde behov for dette tilbudet i 2021, og det ble som følge av dette gjort en tilleggsbevilgning på 14 millioner kroner. 2,5 millioner kroner av dette fikk kommunen som skjønnskudd fra Statsforvalteren.

Ansatte og sykefravær

Institusjon	Faste årsverk	Fravær
2020	183	10,1 %
2021	176	15,1 %

Institusjonstjenesten opplevde i 2020 nedgang i sykefraværet i forbindelse med koronasituasjonen og stenging av sykehjemmene våren dette året. I 2021 har det vært en økning. Det er nok sammensatte årsaker til dette. I tillegg til noe direkte koronarelatert fravær, har det vært en økning i langtidsfravær som følge av utsatte operasjoner og noe på grunn av slitasje etter å ha stått i en krevende arbeidssituasjon over tid.

Utdanningsnivå

Institusjon	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2020	24 %	61 %	16 %
2021	21 %	60 %	19 %

Medarbeidersamtaler

Institusjon	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	124	160

På grunn av skifte av avdelingsledere på flere avdelinger, lyktes vi dessverre ikke med å tilby alle ansatte medarbeidersamtaler i 2021.

Nøkkeltall

	2020	2021
Antall vedtak langtidsplass i institusjon	225	194
Antall vedtak tidsbegrenset opphold	318	243
Antall vedtak dagsenter	104	107

Andre områder

Byggeprosjekt

Per uke 10 i 2022 er byggetrinn 1 på nye Meldal helsetun ferdigstilt. Status for byggeprosjektet rapporteres under tekniske tjenester.

På Krokstadøra er det ferdigstilt åtte omsorgsboliger med heldøgns omsorg i tilknytning til Snillfjord omsorgssenter. Status for prosjektet rapporteres under tekniske tjenester.

På bakgrunn av gjennomført mulighetsstudie for å belyse ulike alternativer for institusjonstjeneste og boliger med heldøgns omsorg på Orkanger og Fannrem, ble Norconsult etter anbudsprosess valgt som konsultentselskap for å konkretisere og tegne prosjektet. Ifølge framdriftsplanen skulle skisser presenteres for kommunestyret i 2021, men på grunn av pandemi ble dette forsinket. Status for prosjektet rapporteres under tekniske tjenester.

Status ledige plasser ved institusjonene

I 2020 var det mye ledighet på sykehjemmene, med påfølgende forslag om å redusere kapasiteten. 2021 var preget av lite ledige plasser og vanskeligheter med å ta ut utskrivningsklare pasienter. Vi har til sammen betalt for 450 liggedøgn på sykehus. Dette er på ingen måte en ønsket situasjon, men i en situasjon der kommunen vurderer at vi ikke kan gi forsvarlige tjenester i hjemmet har vi ikke annet valg.

Utviklingsprosjekt

Orkdal helsetun har gjennomført utviklingsprosjektet sammen med NTNU og utarbeidet et system for mottak av sykepleierstudenter. Det er utarbeidet læringsmappe for både de som veileder og studentene. Det har vært prøvd på en gruppe studenter, og ved evaluering av praksis fikk vi gode tilbakemeldinger. utfordring i forhold til å rekruttere er at de studentene som kommer til oss bor i Trondheim og synes det er langt til Orkland.

Orkdal helsetun, Hamnahaugen helse- og omsorgssenter og Snillfjord omsorgssenter har i 2021 innført metodikk for tidlig å avdekke forverret tilstand og tidlig starte behandling av symptomer på sykdom som vil redusere funksjonsnedsettelse eller tidlig død hos beboere ved sykehjem.

Rammeområde plan

Området omfatter

- Samfunn felles
- Plan og byggesak
- Landbruk og naturforvaltning

- *Matjorda (A-sjikt) fra 91 daa på travbanen flyttet til Storås.*
- *Plan og byggesak skrev 188 saker til hovedutvalg forvaltning i 2021.*
- *Nyskapende og involverende prosess for kommuneplanens arealdel gav over 200 innspill.*
- *Restaureringstiltak for å bedre miljøtilstanden i Leirbekken, Ustørja, Messa og kroksjø ved Kjerstad har tilbakeført viktige naturkvaliteter med enkle midler.*

Innen området samfunn felles inngår en 100 prosent stilling som klima- og miljøkoordinator, samt 50 prosent stilling som folkehelsekoordinator. I tillegg til de fem enhetene på samfunnsområdet er sentrale tema som klimatilpasning og miljø, folkehelse og stedsutvikling forankret her. Folkehelse, klima og miljø er tema som gjelder for hele Orkland kommune på tvers av fagområdene.

Enheten plan og byggesak saksbehandler arealplaner, bygge- og delesaker, søknader om utslippstillatelse, gjennomfører oppmålingsforretninger og ajourholder kart og matrikkel. Enheten har også ansvaret for å utarbeide kommunale arealplaner og er forurensningsmyndighet.

Enheten landbruk og naturforvaltning forvalter lovverk og tilskuddsordninger innen fagområdene jordbruk, skogbruk, vilt, fisk, naturforvaltning, motorferdsel og friluftsliv. Enheten har også arbeidsgiveransvaret for koordinator for Vannområde Orkla (50 prosent stilling) og prosjektleder for Lensa Vest (100 prosent stilling).

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Plan	12 716 496	16 734 000	4 017 504	76

Rammeområdet plan har et samlet mindreforbruk på 4 millioner kroner. Fellesområdet samfunn har et mindreforbruk på vel 0,5 millioner kroner, hovedsakelig relatert til administrasjon.

Plan og byggesak har et mindreforbruk på cirka 2,2 millioner kroner. Dette skyldes nøkternhet, vakanse i stillinger og stor saksinnang i 2021. Det ble avsatt 500 000 kroner til prosjektene *Kommuneplanens arealdel* og regulering Berganeset. På begge disse er det et mindreforbruk. Gebyrinntekter for behandling av private reguleringsplaner og oppmåling ble lavere enn budsjettert. Regnskapet viser gebyrinntekter på byggesak omtrent som budsjettert. For både plansaksbehandling, byggesak og oppmåling viser sjølkostberegningene at kostnaden med å produsere tjenestene er høyere enn gebyrinntektene.

Landbruk og naturforvaltning har snudd et merforbruk i 2020 til et mindreforbruk på 1,2 millioner kroner i 2021. Dette skyldes i utgangspunktet at budsjettet for 2021 var bedre tilpasset enhetens drift enn 2020-budsjettet. At mindreforbruket ble så såpass stort, skyldes i hovedsak vakanser i to stillinger i flere måneder og en omsorgspermisjon. I tillegg er det brukt relativt lite av de 400 000 kronene vi fikk i skjønnsmidler fra Statsforvalteren i 2020 til omstilling av pelsdyrnæringen. Dette fordi bruken av en del av disse midlene henger sammen med den nasjonale erstatningsordningen, som enda ikke er avklart.

Ansatte og fravær

Plan	Faste årsverk	Fravær
2020	25	2,4 %
2021	26	1,5 %

Rammeområdet har lavt sykefravær.

Utdanningsnivå

Plan	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2020	0 %	4 %	96 %
2021	0 %	8 %	92 %

Medarbeidersamtaler

Plan	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	15	26

Det ble gjennomført relativt få medarbeidersamtaler grunnet to lederskifter.

Andre områder

I 2021 ble ansvaret for kommunens biladministrasjon lagt til samfunn felles. Anskaffelse av elbilflåte på drøyt 70 biler ble gjennomført, og ladepunkter er etablert slik at ladebehov er dekket for alle. Det ble gjort en stor innsats med Miljøfyrtårn, der de aller fleste barnehager og skoler er resertifisert eller nysertifisert. Det ble gjennomført befaring og møter både med Direktoratet for mineralforvaltning og Miljødirektoratet om gruveforurensningen på Løkken. Samfunn felles deltar også i energi-/klimagrupper om sirkulærøkonomi i regi av Thamsklyngen (støttet av ENOVA), og ble i 2021 med i fylkeskommunens bærekraftnettverk. Hovedoppgavene innen folkehelsearbeidet var deltakelse i arbeidet med Statens hus og *Utenforskningsprogrammet*.

Plan og byggesak

Arbeidet med kommuneplanens arealdel har involvert de fleste medarbeiderne ved deltakelse i arbeidsgrupper. Sosiale medier ble tatt i bruk for å gi informasjon og ta imot innspill. Enheten produserte informasjonsfilmer for å vekke interesse og få innspill til arbeidet.

2021 ble et hektisk år med mange saker til behandling og deltakelse i prosjekter, I tillegg har jobben med å bygge en ny enhet med endret faginndeling, nye prosedyrer, verktøy og arbeidsmetoder fortsatt. Vi har hatt åpent kontor under hele pandemien, også i perioder med utstrakt bruk av hjemmekontor. Vi har tatt imot kunder på samtlige kommunehus, men merker at publikumsbesøket har gått ned.

Det var god inngang av bygge- og delesaker. Det var også god inngang av oppmålingsforretninger, til tross for at det ikke var større feltutbygginger. Antall oppmålingssaker var tilsvarende som i 2020, men inngangen av saker fram mot 2022 er lavere enn tidligere. Antall private planforslag har vært stabilt. Arbeidet med tildeling av adresser til eiendommer langs de over 130 nye veinavna pågår fortløpende. To medarbeidere har tatt videreutdanning i plan- og bygningsrett. En medarbeider deltar på *SamPlan (samfunnsplanlegging)*.

Kommunale reguleringsplaner det ble jobbet med i 2021:

- Orklaparken sør
- ny tverrforbindelse mellom Fv. 710 (Lensvik) og Fv. 714 (Berg)
- nytt boligfelt Øvre Rømmesbakkan
- Ingdal
- Berganeset
- høydebasseng Knyken
- ny Ustjårveg

Av de private planene har planer for fortetting og vegbygging i hytteområder i Meldal vært utfordrende. Oppfølging av ulovlighetssaker og tilsyn er krevende i perioder med mange saker til behandling. Det ble gjennomført en del tilsyn i løpet av høsten. Enheten har også bistått i arbeidet med supplerende skilting av Orklaparken og informasjonstavle ved Klomstein, som er et statlig sikret friluftsområde.

Saksbehandlingssystemet eByggesak har blitt forbedret flere ganger i løpet av året, men det gjenstår fortsatt noe før det er et fullgodt verktøy for plansaksbehandling og oppmålingssaker.

Landbruk og naturforvaltning

Kontoret er fortsatt lokalisert på Landbrukscenteret Midt, sammen med fem øvrige organisasjoner som hovedsakelig betjener landbruket og landbrukstilknyttet virksomhet. Det ble i 2021 igangsatt arbeid med ny lokalisering i kommunehuset. Tradisjonelle arrangementer som grilldag ble avlyst grunnet korona. Det er viktig å komme i gang igjen med slike arrangementer, spesielt i en krevende økonomisk situasjon i jordbruket.

Av oppgaver/prosjekter det ble jobbet med i 2021 nevnes:

- Statsforvalter gjennomførte forvaltningskontroll knyttet til produksjonstilskudd, regionalt miljøtilskudd (RMP), sykdomsavløsning, avlingsskadeerstatning og AR5. Det ble funnet 9 avvik og 7 merknader. Avvikene ble lukket og det er jobbet med prosedyrer og internkontroll.
- I 2021 var det 319 søkere om produksjonstilskudd, 13 færre enn året før (hvorav 8 pelsdyroppdrettere), og 99 søknader om RMP.
- Faglig oppfølging av jordflyttingsprosjektet hvor matjord fra 91 dekar ble flyttet fra Varig Orkla Arena på Fannrem til Storås. Cirka 20 lokaliteter ble vurdert i forkant, og det var betydelig oppfølging underveis for å sikre gode jordbruksfaglige løsninger på det nye arealet.
- På *Trøndersk matfestival – et sted nær deg* var det 27 forskjellige arrangementer rundt om i Orkland og 16 deltakende virksomheter. Arrangementene forutsetter lokale prosjektledere som legger ned mye arbeid.
- Forskrift for beverjakt mv. og nye retningslinjer for motorferdsel i utmark ble vedtatt. Slutføring av forskrifter om båndtvang for hund og hjorteviltjakt ble utsatt til 2022.
- Restaureringstiltak for å bedre miljøtilstanden har blitt gjennomført i Leirbekken, Ustørja, Messa og kroksjø ved Kjerstad. Fra prosjektet i Leirbekken ble det laget en film som fikk god spredning og positiv oppmerksomhet i media.
- Det er gjennomført et større prosjekt for å bedre kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold i forbindelse med kommuneplanens arealdel, samt øvrige kartleggingsprosjekter knyttet til ny Ustjørveg, skjøtselsplaner for slåttemark og restaurering av styvingstrær.
- Skogprosjektet Lensa, med Orkland kommune som arbeidsgiver, ble avsluttet i den opprinnelige formen, men er videreført ut 2022 i mindre skala med innleide pådriverressurser.
- Forvaltningsplaner for to statlig sikrede friluftsområder, Frilsjøen og Hostovatnet, ble utarbeidet og godkjent.

Utviklingsprosjekt

Enhet landbruk og naturforvaltning deltar i prosjektet *Vassklimrisk* sammen med kommuner, vannområder, fylkeskommuner og Statsforvalteren i fylkene Trøndelag, Vestfold/Telemark og Vestland. Prosjektet vil produsere ny kunnskap, og utvikle nye tilpassede verktøy som lokal og regional forvaltning kan bruke for å identifisere lokale kilder til miljøgifter og analysere risiko for spredning av miljøgifter i et endret klima. Fra Trøndelag er Oppdal, Rennebu og Orkland valgt ut. For Orkland kommune blir avrenning fra nedlagte gruver til Orkla en viktig del av dette prosjektet, med saksbehandlere fra flere enheter innen tjenestoområdet. Prosjektets startdato var 1. januar 2020 med sluttdato 31. desember 2022.

Rammeområde tekniske tjenester

Området omfatter

- Brann og redning
- Tekniske tjenester

- Åpning av ny brannstasjon på Orkanger.
- Stor aktivitet knyttet til investeringsprosjekter.

Tekniske tjenester

Enheten tekniske tjenester har følgende arbeidsområder:

- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygninger og innleide lokaler
- Administrasjon av investeringsprosjekter
- Kommunale veier, parker og beplantninger
- Avgiftsbelagte tjenester som vann og kloakk
- Renovasjon og slamtømming utføres av det interkommunale renovasjonsselskapet ReMidt IKS

Hovedmål for enheten:

- Rasjonell og effektiv forvaltning av kommunens bygg og anlegg, som opprettholder bygningenes realverdi på kort og lang sikt
- Opprettholde en bygningsmasse tilpasset kommunens behov
- En optimal servicegrad på vintervedlikehold av veier ut fra disponibelt budsjett
- En god avveining mellom kvalitet og pris på kommunaltekniske tjenester

Brann og redning

Enheten brann og redning består av tre avdelinger: Beredskapsavdeling, forebyggende avdeling og feieravdeling. Ansatte er fordelt på seks brannstasjoner i Orkland og Skaun. Orkland kommune driver brann og redning i Skaun kommune gjennom en vertskommuneavtale. Tjenesteområdet har 14 heltidsansatte, 80 deltidsansatte og to lærlinger.

Hovedoppgaver:

- Beredskap for brann, redning og akutt forurensning
- Forebyggende arbeid brann- og eksplosjonsvern
- Feiing og tilsyn med fyringsanlegg i boliger og fritidsboliger

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Tekniske tjenester	99 926 063	99 562 000	-364 063	100,37

For rammeområdet tekniske tjenester samlet, er det et merforbruk på 364 000 kroner.

Tekniske tjenester

Enheten tekniske tjenester fikk et mindreforbruk på 1,15 millioner kroner. I tillegg til budsjettstyrking i desember, ble det satt inn tiltak for å begrense merforbruket som ble rapportert tidligere i året. Dette gjelder blant annet begrenset vedlikehold 2. halvår, både i form av vakanser og innsparing i innkjøp. Dette har hatt en økonomisk effekt, men genererer også vedlikeholdsetterslep. I tillegg er faste ansatte i drift satt på prosjektoppgaver med annen finansiering, noe som gir tilsvarende effekter.

Deler av mindreforbruket kan også relateres til enkeltprosjekter med særskilt intern og ekstern finansiering. Slike prosjekter løper fram mot og over årsskiftet, og det kan være krevende å beregne hvor langt vi kommer med tanke på justering av underliggende budsjett. Her kan finansiering være regnskapsført i 2021, mens ferdigstilling av prosjektene først skjer i 2022. Et mindreforbruk fra 2021 vil derfor først måtte dekke opp dette i 2022.

Avgiftsbelagte tjenester

Avvik i selvkostområdene vann og avløp, vil bli regulert via selvkostfond over år. Det er her forutsatt 100 prosent inndekning av utgiftene gjennom avgifter. For vann ble det et mindreforbruk på 7,8 millioner kroner. Dette dekker inn tidligere års merforbruk, samt gir en fondsavsetning på 6,2 millioner kroner i 2021. Hovedårsaken til mindreforbruket er at gebyrinntektene er vesentlig høyere enn budsjettet, noe som i stor grad er knyttet til få, større vannkunders forbruk.

Avløp fikk et merforbruk på 1,5 millioner kroner. Fra 2020 er det cirka 830 000 kroner avsatt på fond, slik at det som må dekkes inn kommende år er cirka 670 000 kroner. Merforbruket er i hovedsak knyttet til lønns- og kapitalkostnader.

Brann og redning

Enheten hadde et overforbruk på 860 000 kroner. På selvkostområdet feiing og tilsyn ble det et merforbruk på 71 000 kroner som ble dekket inn ved bruk av selvkostfond. Selvkostfondet ble dermed redusert til 683 000 kroner. For brann og redning skyldes merforbruket i hovedsak en tydelig økning i antall utrykninger i forhold til tidligere år, og kostnader med å utstyre og ta i bruk ny hovedbrannstasjon.

Ansatte og sykefravær

Tekniske tjenester	Faste årsverk	Fravær
2020	149	8,8 %
2021	150	9,4 %

Tekniske tjenester har 110 årsverk innen avgiftsfri virksomhet. Her ligger sykefraværet på 11,4 prosent, noe som er en liten økning fra året før. Fraværet er i all hovedsak innen avdeling formålsbygg, og for det meste langtidsfravær. Det er hovedsakelig slitasjeskader oppstått over tid. Når det gjelder fraværet innen de avgiftsbelagte tjenestene vann og avløp, er fraværet på 6,3 prosent. Dette er i hovedsak koblet til langtidsfravær med kjente årsaker.

Brann og redning rapporterer et lavt sykefravær på 1,7 prosent, hovedsakelig i deltidsstillinger.

Utdanningsnivå

Tekniske tjenester	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2020	26 %	58 %	16 %
2021	25 %	58 %	18 %

Ved tekniske tjenester legges det til rette for at vi skal få økt kompetansenivå, og ansatte oppfordres til videreutdanning eller fagutdanning.

Medarbeidersamtaler

Tekniske tjenester	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	73	80

Tekniske tjenester har tilbudt og gjennomført 61 medarbeidersamtaler. Det er ikke gjennomført individuelle samtaler for flertallet av renholderne. Disse vil bli tilbudt slike samtaler i løpet av 2022.

Brann og redning har gjennomført medarbeidersamtaler med alle heltidsansatte, men ikke for deltidsansatte i små stillingsandeler.

Investeringsprosjekter

I *Handlingsplan 2021–2024* ble det vedtatt flere større investeringsprosjekter innen tekniske tjenesters ansvarsområder. Nedenfor er det kort kommentert status for disse. Eventuelle økonomiske avvik vil bli kommentert i årsberetning og note.

Snillfjord omsorgssenter: Arbeidet med 8 nye omsorgsboliger/ombygging av eksisterende bygg ferdigstilt i august 2021.

Ny hovedbrannstasjon: Hovedbrannstasjon for Orkland, med utrykningsfasiliteter, kontor og øvingsrigg for brann og feiertjenesten, ble ferdigstilt første kvartal 2021.

Nytt Meldal helsetun: Bygging av 75 omsorgsboligenheter, samt nye lokaler for hjemmetjenesten legekantor, helsestasjon, fysio- og ergoterapi, psykisk helse og tannlegkekantor ble igangsatt i 2020. Første byggetrinn ferdigstilles 1. kvartal 2022.

Lensvik skole: Byggearbeidet med ny 1–10 skole for Lensvik igangsatt 2020 og ferdigstilles 1. kvartal 2022.

Lensvik brannstasjon: Utbygging av vaskehall og ombygging av lokaler etter arbeidstilsynets krav igangsatt 2021 og ferdigstilles 2022.

Gjølme skole: Utbygging av nye garderober og grupperom igangsatt 2020 og ferdigstilt 1. kvartal 2021.

Nytt Orkdal helsetun: Vedtak på å gå videre med Agenda Kaupangs konklusjon om videre utredning om delt helsetun. Dette innebærer utredning av avdelinger på Orkanger og Fannrem. Konsulent er anskaffet for å forestå videre utredning.

Vann og avløp: Det ble vedtatt en samlet investeringssum for områdene, og det er gjennomført større prosjekter både på Krokstadøra, Årlivoll – Vormstad, og forbi Indergårdene i Lensvik.

Andre områder

Tekniske tjenester har også i 2021 vært preget av koronapandemien. Dette har utfordret enheten både med tanke på endrede driftsforutsetninger i form av ekstra renhold og tilrettelegging for andre deler av organisasjonen, samt at interne prosesser knyttet til sammenslåingen har blitt forsinket.

Temaplan for trafikksikkerhet og *Temaplan for vann og vannmiljø* ble vedtatt i 2021. *Temaplan for samferdsel* forberedes nå for avsluttende politisk behandling og det forventes endelig vedtak i løpet av 1. halvår 2022. I tillegg til temaplanene er det utført betydelig arbeid med underliggende fagplaner.

I tillegg til eget planarbeid, har enheten bidratt i arbeid med *Kommuneplanens arealdel* samt ulike sentrums- og delplaner.

I 4. kvartal hadde Statsforvalteren tilsyn vedrørende avløpsrensaneanlegget GORA (Gammelosen rensaneanlegg). Dette tilsynet medførte at arbeidet med planlegging av nytt rensaneanlegg, GORA2, ble intensivert. Dagens anlegg fyller ikke renskravene.

For brann og redning er antall utrykninger og oppdrag for beredskapen samlet sett en god del høyere enn tidligere år. Dette skyldes hovedsakelig næringsetableringer. Forebyggende aktivitet med branntilsyn og feiing og tilsyn av fyringsanlegg ble noe redusert på grunn av pandemien, men med enkelte tilpasninger ble en god del aktivitet opprettholdt. Ny hovedbrannstasjon ble tatt i bruk, og det er bygget ny brannstasjon i Skaun og Lensvik. I tillegg er det gjort en god del arbeid med forberedelser i forbindelse med etablering av nye brannstasjoner i Meldal og Krokstadøra. Det er gjennomført akutthjelperutdanning i helse for alle beredskapsansatte, som også har gjennomført varme øvelser i eget nytt øvingsanlegg.

Årsbudsjettmål

Tiltak	Status
Private veier I forbindelse med arbeidet med Temaplan Veg ber kommunestyret om at det utarbeides en enkel beskrivelse av de viktigste utfartsveiene for friluftsliv i kommunen, med formål å kunne gradere viktighet og belastning på private veier som brukes av allmenheten. Dette for å kunne vurdere rettferdig bruk av eventuelle tilskudd til private veier, samt grunnlag for eventuelle andre virkemidler, eksempelvis parkeringsavgift. Kommunestyret ber i tillegg om kostnadsvurdering av kommunal overtakelse av veinettet på Bjørnli, ref. søknad oversendt fra Meldal kommune til Orkland i 2018.	Kartlegging av utfartsveger er en del av planarbeidet, og muligheter for innkreving av parkeringsavgift blir vurdert. Arbeidet med temaplanen har pågått gjennom 2021, og ble forelagt hovedutvalg teknikk for drøfting i januar 2022. Planen omtaler også private veier og kostnadsvurdering av overtakelse av vegnett Bjørnli.

Rammeområde kultur og idrett

Området omfatter

- Kulturadministrasjon inkludert idrett
- Kulturformidling inkludert Orkland kulturhus, Orkland kino og Løkken kulturhus (inkludert bygdekino)
- Orkland kulturskole, med desentralisert undervisningstilbud på skolebygg i hele Orkland
- Orkland bibliotek med avdelinger på Løkken, Lensvik og Krokstadøra
- Ungdom og fritid, med ungdomsklubben Synt'n i Orklahallen og ungdomsklubb på Aa skole på Krokstadøra
- Frivillighet, med frivilligsentraler på Orkanger, Meldal, Lensvik og Krokstadøra

- Sommer- og høstskole hadde i 2021 til sammen 1800 deltakere pluss gratistilbud i Orklandbadet.
- TV-aksjonen samlet inn ca. 800 000 kroner i Orkland, julegaveaksjonen resulterte i ca. 160 gaver og det ble levert ut ca. 180 matkasser til jul.
- Til tross for pandemi ble det gjennomført 14 kulturscenearrangement, 102 kinovisninger på Orkland kino, 35 kinovisninger på Løkken bygdekino, kulturarrangement på sykehjemmene og julekonsertturne.

Resultatoppnåelse

Økonomi

Ramme	Regnskap	Budsjett	Avvik i NOK	Forbruk i %
Kultur	25 391 443	28 070 000	2 678 557	90,5

Rammeområdet har et stort mindreforbruk i 2021. De viktigste årsakene er følgende:

- Orkland kulturskole har et mindreforbruk på cirka 600 000 kroner som i hovedsak skyldes vakante stillinger grunnet lavere elevtall deler av året og effektiv drift.
- Koronasituasjonen har medført at flere ansatte har blitt stilt tilgjengelig for koronarelatert arbeid. Enheten er tilført cirka 700 000 kroner i koronamidler som kompensasjon for dette arbeidet og manglende billettsalg.
- Ungdom og fritid har hatt et mindreforbruk på cirka 500 000 kroner grunnet vakant stilling og lavt aktivitetsnivå frem til sommerferien knyttet til koronarestriksjoner. I tillegg ble alle sommeraktivitetene for barn og unge dekket av tilskuddsmidlene til sommerskole. Fra august har det vært normal bemanning på tjenesteområdet: Tre ansatte i hel stilling og deltidsansatte på ungdomsklubbene.
- Aktiviteten i frivillige lag og organisasjoner har vært redusert i 2021 og en del av enhetens avsatte tilskuddsmidler til ulike formål har ikke blitt disponert. Dette utgjør cirka 250 000 kroner.
- Orkland ungdomsråd har 50 000 i tilskuddsmidler som ikke er disponert i 2021.
- Øvrige tjenester som bibliotek, kulturformidling og frivillighet har også hatt begrensninger i aktivitetstilbudene i forhold til normalår grunnet korona, noe som gjør at det økonomiske forbruket har vært lavere enn budsjettet.

Ansatte og sykefravær

Kultur	Faste årsverk	Fravær
2020	23	8,9 %
2021	23	7,4 %

Langtidsfravær hos enkeltansatte er hovedårsaken til fraværsomfanget. For enheten betyr en sykemeldt ansatt i 100 prosent stilling en fraværsprosent på 4,8. Langtidsfraværet er på vei ned, og det forventes en ytterligere reduksjon av omfanget i 2022.

Utdanningsnivå

Kultur	Ufaglærte	Faglærte/ fagskole	Høyere utdanning minimum 3 år
2020	3 %	14 %	84 %
2021	7 %	14 %	80 %

Medarbeidersamtaler

Kultur	Antall gjennomført	Antall planlagt gjennomført
2021	33	40

Andre områder

Orkland kulturskole

Orkland kulturskole driver desentralisert kulturskoleundervisning i hele Orkland, og elevene får i stor grad undervisningstilbud i sitt nærområde.

Elevtallet i kulturskolen ble vesentlig redusert gjennom koronaperioden, men etter åpningen av samfunnet sommeren 2021 har elevtallene økt vesentlig. Ved GSI-rapportering 01.10.2021 hadde Orkland kulturskole 462 elevplasser, noe som er flere enn det kulturskolene hadde til sammen før Orkland ble etablert 01.01.2020.

Innenfor de ordinære driftsrammene har kulturskolen klart å videreutvikle fordypningsfaget i musikk til å bli et samarbeid med kulturskolene i Heim, Hitra og Frøya. I tillegg har det blitt etablert nye undervisningstilbud på flere skoler i Orkland.

Koronasituasjonen har preget kulturskolens drift gjennom hele året. Det har vært lite mulighet til å gjennomføre prosjekter og større konserter og forestillinger. Likevel har kulturskolen klart å gjennomføre flere mindre konserter og kulturskolens elever har deltatt på mange ulike arrangement rundt omkring i Orkland. Undervisningen har i stor grad blitt gjennomført normalt hele året.

Ungdom og fritid

Orkland ungdomsråd ble etablert våren 2021 og hadde sitt første møte 4. mai. Elias Hoston er leder av ungdomsrådet.

VinterOrkland ble gjennomført som normalt i vinterferien, men med betydelig lavere deltakerantall grunnet koronasituasjonen. Orkland kommune fikk 2 millioner kroner i tilskudd til sommerskole, og barn og ungdom i hele Orkland fikk et fantastisk aktivitetstilbud både i sommerferien og i høstferien for disse tilskuddsmidlene. Oppvekst og kultur samarbeidet om planlegging og gjennomføring, og de over 40 aktivitetene samlet over 1800 deltakere.

Ungdomsklubben Synt'n i Orklahallen og ungdomsklubben på Aa skole på Krokstadøra har vært åpen, men med betydelige antallsbegrensninger store deler av året. Løkken ungdomsklubb er etablert som en frivillig drevet ungdomsklubb og åpnet høsten 2021.

UKM ble gjennomført som en digital kulturmonstring.

Orkland bibliotek

Bruken av bibliotekene til annen aktivitet enn ordinær bibliotekdrift var betydelig begrenset første halvår, men etter sommeren har bibliotekene gjenopptatt ordinær drift og gått tilbake til normale åpningstider.

Orkland bibliotek gjennomførte prosjektet *SommerLes* i skolenes sommerferie, og hadde veldig god deltakelse. I samarbeid med Trøndelag fylkesbibliotek ble Trøndelag fagbokfestival for barn arrangert 30. september til 1. oktober.

Biblioteket og frivilligsentralen på Krokstadøra er nå samlet i samme lokale i kommunehuset. Biblioteket i Lensvik er flyttet til midlertidige lokaler i 2. etasje på Lensvik kommunehus i påvente av ombygging av kommunehuset. Biblioteket på Orkanger har fått nytt kjøkken.

Det gjennomføres mange store og små arrangementer på bibliotekene i Orkland, og Seniornett bruker bibliotekenes lokaler til sine kurs.

Frivillighet

Frivilligsentralene har hatt mange ulike oppgaver gjennom pandemien, men har i løpet av 2021 kunnet prioritere ordinær aktivitet. Det er et stort aktivitetsomfang i frivilligsentralenes regi som eksempelvis strikkekafe, språkkafe, trimgrupper, bingo, matombringing, utdeling av strøsand, sykkelkurs, småbarnstreff for å nevne noe.

Frivilligsentralene koordinerte årets TV-aksjon *Barn ikke brud*, og det ble samlet inn over 800 000 kroner i Orkland. Frivilligsentralene gjennomførte også i år julegaveaksjon, der det ble formidlet over 160 gaver til innbyggere i hele Orkland. Kostnadene til julegaveaksjonen blir finansiert av gaver fra frivillige organisasjoner, lokalt næringsliv og enkeltpersoner. Frivilligsentralene koordinerte også utkjøringen av matkasser til jul.

Frivilligsentralen og Bua i Meldal har flyttet inn i sentrumsbygget og er nå samlokalisert. Frivilligsentralen i Krokstadøra er samlokalisert med biblioteket og det ble i budsjettprosessen avsatt midler til at frivilligsentralen på Orkanger kan videreføre sitt leieforhold i Hjørnegården.

Kulturformidling

Til tross for store begrensninger for kulturarrangementer har det blitt gjennomført mange arrangementer i Orkland i 2021.

Orkland kulturscene har hatt 14 kulturarrangementer, mens Orkland kino har hatt 102 kinovisninger og Løkken bygdekino har hatt 35 kinovisninger.

I samarbeid med den kulturelle spaserstokken (DKSS) har det blitt gjennomført eldredag på Orkanger, Krokstadøra, Meldal og Lensvik. Det har vært flere høstkonsserter for seniorer, og det har vært mange kulturarrangement og allsangstunder på sykehjemmene i Orkland. DKSS arrangerte også julekonsertturne med Anita Hegerland i hele Orkland.

Lokalt kulturliv har vært svært dyktige til å tilrettelegge for ulike kulturarrangementer innenfor de reglene der har måtte følge, og hovedutvalg kultur, idrett og folkehelse har bidratt med økonomiske tilskudd til et mangfold av kulturaktiviteter i hele kommunen.

Tilskudd

- Hovedutvalg kultur, idrett og folkehelse har etablert en ny søkbar tilskuddsordning for vedlikehold og oppgradering av grendehus og forsamlingshus.
- Kommunens tre hovedutvalg opprettet i fellesskap en søkbar tilskuddsordning på 100 000 kroner for å forebygge ensomhet etter interpellasjonen «Ensomhet i koronaens tid».
- Orkland kommune fikk tildelt 400 000 kroner fra Bufdir for gjennomføring av skolefriaktiviteter frem til 15. august 2022.
- Idrettsanlegg i Orkland fikk til sammen 9 740 000 kroner i spillemidler i 2021.

Hederspriser

Orkland kommune opprettet kulturstipend for ungdom som en ny hederspris i 2021.

- Orkland kommunes kulturpris for 2021 ble tildelt Sturla Eide
- Orkland kommunes idrettsstipend for 2021 ble tildelt Simen Løvås og Einar Skoglund
- Orkland kommunes kulturstipend for 2021 ble tildelt bandet Nagiralmmiid ved Sebastian Togstad og Vegard Anthonsen

I tillegg til disse hedersprisene fikk Orkland kommune tildelt Trøndelag fylkeskommunes tilgjengelighetspris for Orklaparken.

Årsbudsjettmål

Revidering av retningslinjer for fond for idrettsformål	
Kommunestyret ber kommunedirektøren forberede sak om revidering av «retningslinjer for fond til idrettsformål» med sikte på å ta inn miljøkrav i retningslinjene, samt synliggjøre andre løsninger enn gummigranulat.	Regjeringen har i april vedtatt ny § 23A i Forurensningsforskriften med virkning fra 1. juli. Det har pågått konkretiseringsarbeid for å avklare konsekvensene av endringen nasjonalt mellom departementet og fotballforbundet. Forskriften er nå gjeldene for alle eksisterende og nye kunstgressbaner. Miljøkravet er derfor ivaretatt gjennom forskriftskrav.
«Jernbaneparken»	
Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede mulighetene for etablering av «Jernbaneparken» på hele eller deler av Thamshavnbanen mellom Bårdshaug stasjon og Thamshavn. Utredningsarbeidet må skje i samarbeid med Orkla Industrimuseum og antikvariske myndigheter. Formålet med arbeidet skal være å belyse mulighetene for å ta i bruk den ikke-trafikkerte jernbanestrekningen som parkvei for gående og syklende ut ifra perspektivet om å styrke kulturminners vern gjennom bruk. Byutvikling, trafiksikkerhet og folkehelseperspektivet skal også vurderes i arbeidet. Utredningen må anslå kostnader og mulige finansieringskilder, så som spillemidler, trafiksikkerhetsmidler og tilskudd fra Riksantikvaren. Utredningen gjennomføres innen utgangen av september 2021.	Arbeidet er ferdigstilt og rapporten er politisk behandlet med sluttbehandling i kommunestyret, sak 93/21. Kommunestyrets vedtak: Kommunestyret tar rapporten om Jernbaneparken til orientering.

Finansforvaltning

Forvaltning av ledig likviditet

Bankinnskudd

Kommunen har hatt følgende bankinnskudd og beholdning i kasse i året:

Bankinnskudd	Kroner
Per 01.01.2021	578 638 541
Per 31.12.2021	634 360 256

Kommunens bankinnskudd er økt med 55 721 715 kroner i året.

Kommunens bankavtale gir en rente på innskudd tilsvarende tre måneder NIBOR + 0,5 prosent.

Kommunens bankinnskudd er plassert i henhold til vilkår i bankavtalen med unntak av følgende innskudd som er plassert utenfor bankavtalen:

Orkla Sparebank – 38,4 millioner kroner på særvilkår – tre måneder NIBOR +0,9 prosent.

Fordeling av aktiva

	01.01.2021		31.12.2021	
Bankinnskudd	578 638 541	96,0 %	634 360 256	100,0 %
Aksjefond/obligasjoner /rentepapirer	23 945 707	4,0 %	247 115	0 %
Totalt	602 584 248	100 %	634 607 371	100 %

Fordeling av gjeld

Låneoversikt Orkland kommune

Orkland kommune hadde 2 457 358 183 kroner i samlet lån per 31.12.2021.

Utvikling av lånegjelden i 2021	
Lån per 01.01.2021	2 197 589 251 kr
Nye lån	363 750 000 kr
Avdrag lån	-103 981 068 kr
Lån per 31.12.2021	2 457 358 183 kr

Sammensetningen av lånegjelden per 31.12.2021 inklusive rentebytteavtaler:

Lånegjeld		
Lån med rentebinding	878 164 097	35,7 %
Låne med flytende rente	1 579 194 086	64,3 %
Totalt	2 457 358 183	100,0 %

Sammensetningen av lånegjelden vil være slik at det minimum er 33,3 prosent fast og 33,3 prosent flytende rente i henhold til finansreglementet.

Kommunen har benyttet rentebytteavtaler for å rentesikre en andel av kommunens lånegjeld.

Følgende rentebytteavtaler løper per 31.12.2021:

Motpart	Beløp	Rente betalt	Rente mottatt	Utløp
Nordea	50 000 000	1,24 %	0,77 %	10.06.2024
Danske Bank	50 000 000	1,79 %	0,96 %	29.12.2025
Danske Bank	50 000 000	1,848 %	0,83 %	20.12.2026
Danske Bank	50 000 000	1,71 %	0,82 %	01.12.2027
Danske Bank	50 000 000	1,95 %	0,79 %	15.05.2032

Kommunens rentesikrede lån, inklusive rentebytteavtaler, har en bindingstid som utløper i perioden 18.05.22 til 15.05.2032 og renten på disse lånene varierer fra 1,24 prosent og opp til 3,98 prosent.

Kommunens gjennomsnittlige vektet rentesats for den totale lånegjelden er på 1,51 prosent. Denne er fordelt med henholdsvis 2,0 prosent for fastrentelån, inklusive nettokostnad, med rentesikringer og 1,24 prosent for lån med flytende rente per 31.12.2021.

Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding på samlet gjeld er på 2,14 år. I henhold til finansreglementet skal det være mellom 1–5 år.

Kommunen har per 31.12.2021 lån med flytende rente i følgende banker:

Långiver	Rente 31.12.2021
Kommunalbanken	0,84 % - 1,66 %
Husbanken	0,75 % - 0,78 %
KLP	1,08 % – 1,69 %

I tillegg til lån i nevnte banker har kommunen lån i sertifikater:

Lån	Tilrettelegger	Beløp	Forfall	Rente 31.12.2021
Sertifikat	Handelsbanken	40 123 000	07.01.2022	0,580 %
Sertifikat	Kommunalbanken	84 893 000	10.03.2022	0,977 %
Sertifikat	Handelsbanken	100 000 000	11.02.2022	0,743 %
Sertifikat	Kommunalbanken	150 000 000	22.02.2022	0,842 %
Sertifikat	Handelsbanken	180 000 000	03.03.2022	0,870 %

Andelen lån i sertifikat utgjør 22,6 prosent av kommunens samlede lånegjeld.

Markedsrenter

Norges Banks styringsrente er på 0,5 prosent.

Utviklingen av styringsrenten i 2021 har vært som følgende:

01.01.2021	0,00 %
23.09.2021	0,25 %
16.12.2021	0,50 %

Tre måneder NIBOR (nominell) rente per 31.12.2021 var på 0,95 prosent.

Gjennomsnittet for 2021 var på 0,47 prosent.

Utvikling 2021	3 mnd. NIBOR
01.01.2021	0,48 %
31.03.2021	0,38 %
30.06.2021	0,20 %
30.09.2021	0,58 %
31.12.2021	0,95 %